

Obrtno cono na Malnišču bodo širili po razlastitvah

14

Rudi Pavšič: SKGZ, ki razmišlja o spremembni imena, nič več »skrbstvena« organizacija v manjšini

3

Naš pogovor:
Jolka Milič
o Srečku Kosovelu
in svojem
prevajanju

12

Števerjanska občinska uprava
vlagi v fotovoltaiko

20517

20517

20517

9 777124 666007

Primorski dnevnik

»Italiani brava gente« - tokrat brez retorike

IVAN ŽERJAL

Besedna zveza o Italijanh kot dobrih ljudeh - »Italiani brava gente« - je ničkolikokrat izvnele kot prazna retorika, s katero se je Italija pred svetom predstavila kot država, v kateri živijo sami dobri ljudje, umetniki, znanstveniki in svetniki ter s tem elegantno pometla pod preprogo tisto temnejšo plat lastne zgodovine, ki je zgodba o nasilju, imperializmu in raznarodovanju, ki smo jo Slovenci občutili na lastni koži.

Če pa bi jo bil kdo izgovoril včeraj dopoldne v gledališču Basaglia v Trstu, bi bila izvenela popolnoma drugače, v res pozitivnem pomenu besede: menda se je prvič zgodilo, da je kdo preko gledališke predstave prosil odpuščanja Slovence za vse hudo, ki nam ga je prizadela fašistična Italija. To so storili dijaki liceja Torquato Taramelli iz Pavie s predstavo Z istimi očmi, v drugem jeziku (Con gli stessi occhi, in un'altra lingua), ki je nastala na podlagi knjige Borisa Pahorja Trg Oberdan. Kot je sam Pahor dejal po predstavi, so mladi iz Pavie s tem ponudili izsek iz naše »ne-zgodovine« dvajsetega stoletja s prikazom požiga Narodnega doma, mučeniske smrti Lojzeta Bratuža, ustrahovanja slovenskih učencev v šoli in še bi lahko naštevali.

Kar doslej ni zmogla nobena italijanska uradna politika - ne leva ne desna - je to storila skupina najstnikov liceja Taramelli s svojimi profesorji in mentorji, začenši z režiserjem Francescom Di Maggiom. V tem primeru je popolnoma na mestu reči »Italiani brava gente«: prazne retorike namreč tu ni.

ITALIJA - Sodna preiskava okrog javnega financiranja Severne lige

Umberto Bossi obtožen goljufije na škodo države

Na zatožni klopi tudi njegova sinova Renzo in Riccardo

TRST - Predstava dijakov iz Pavie na podlagi dela Borisa Pahorja

Umetniška prošnja za odpuščanje za trpljenje Slovencev pod fašizmom

TRST - V gledališču Basaglia v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu v Trstu je včeraj dopoldne prišlo do dvojne uprizoritve predstave Z istimi očmi, v drugem jeziku (Con gli stessi occhi, in un'altra lingua), ki so jo na

podlagi knjige Borisa Pahorja Trg Oberdan podali dijaki liceja Torquato Taramelli iz Pavie ob navzočnosti samega tržaškega pisatelja. Delo je po besedah režisera Francesca Di Maggia dejanje prijateljstva do slovenske

kulture in ljubezni do Trsta ter prošnja za odpuščanje, ki jo pripadniki italijanskega naroda naslavljajo na Slovence za gorje, ki ga je slovenski narod pretrpel pod fašistično Italijo.

Na 5. strani

MILAN - Tožilstvo je uvedlo preiskavo proti Umbertu Bossiju, ustanovitelju in do pred kratkim voditelju Severne lige. Bossi je obtožen goljufije v škodo države zaradi poneverb v zvezi z 18 milijoni evrov, ki jih je stranka dobila kot povračilo volilnih stroškov. Računi, ki jih je stranka predložila, naj bi bili umetno napihljeni. Bossi pa je kot legalni predstavnik stranke in podpisnik zahtevka za povračilo stroškov odgovoren za te nepravilnosti.

Tožilstvo je preiskavo uvelodilo tudi proti Bossijevima sinovoma Renzu in Riccardu. Osumljena sta, da sta sredstva Severne lige izrabljala za osebne potrebe.

Na 4. strani

Sovodnja: župan prisegel tudi v slovenskem jeziku

Na 2. strani

Videm: Honsell ne bo kandidat za Deželo FJK

Na 3. strani

Nabrežina: Kukanja išče nove obrale

Na 6. strani

Nevarni ali nenevarni kampanijski odpadki

Na 7. strani

Policija, tožilstvo in smrt Ukrajinke

Na 7. strani

V Šempetu obstoj onkologije ogrožen

Na 18. strani

GRČIJA - Kriza Grki bodo znova volili 17. junija

ATENE - Potem ko so v torek propadla pogajanja o oblikovanju nove vlade v Grčiji, so včeraj v Ateneh sprejeli odločitev, da Grki 17. junija, že drugič v dobrem mesecu dni, znova odidejo na volišča. Ob vedno glasnejših ugibanjih o izstopu Grčije iz območja evra so medtem v EU in ECB izražali željo, da država v tem območju ostane, a je to odvisno od nje. Do volitev bo Grčijo vodila prehodna vlada pod vodstvom začasnega premierja, vrhovnega sodnika grškega upravnega sodišča Panajotisa Pikramenos.

Na 13. strani

VILENICA Letošnji nagrajenec David Albahari

LJUBLJANA - Mednarodni literarni festival Vilenica, ki bo potekal od 4. do 9. septembra, letos začenja tematski sklop, naslovljen Križišča evropske literature. Znotraj tega širšega tematskega okvirja pa postavljajo avtorje nomade.

Nagrajenec letošnje Vilenice je v Kanadi živeči pisatelj judovskega rodu in srbskega jezika David Albahari, ki velja za enega najbolj cenjenih in vplivnih prozaistov nekdanje Jugoslavije, kar potrjuje tudi vrsta literarnih priznanj.

Na 2. strani

Trgovina

MOŠKA IN ŽENSKA KONFEKCIJA
Oblačila za vse priložnosti

PROMOCIJSKA PRODAJA

Ul. Flavia di Stramare 99
(Žavlje) Milje
Blizu avtobusne postaje 20
Tel. 040 231118

KB
ISIC S.p.A.
Società Finanziaria per azioni
Finanziaria delittuca ditta

NETTE
NETTE DELL'ADRIATICO
NETTE DELL'ADRIATICO

comune di trieste
assessorato alla cultura

Dogodki ob razstavi

RAZPRTA OBZORJA
Danes,
17. 5. 2012 - 18.30

Dialog umetnosti in umetnost dialoga...
med Trstom in Ljubljano

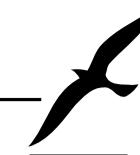
Sodelujejo

Maria Masau Dan
Peter Krečič
Vid Lenard

Poskrbljeno bo za prevajanje.

Trst, Salone degli incanti

SLOVNIK

LITERATURA - Predstavili letošnji festival Vilenica

Dobitnik velike nagrade srbski pisatelj David Albahari

Je judovskega porekla, živi pa v Kanadi - V središču dogajanja letos avtorji nomadi

LJUBLJANA - Mednarodni literarni festival Vilenica, ki bo potekal od 4. do 9. septembra, letos začenja tematski sklop, naslovljen Križišča evropske literature. Znotraj tega širšega tematskega okvira pa, kot je na včerajšnji novinarski konferenci povedal vodja festivala Gašper Troha, postavlajo avtorje nomade.

Nagradjenec letosnjega Vilenice, ki je že 27. po vrsti, je v Kanadi živeči pisatelj judovskega rodu in srbskega jezika David Albahari. Predsednik žirije Andrej Blatnik je njegovo pisanje označil kot "prozo sprememb in praznine". Albahari velja za enega najbolj cenjenih in vplivnih prozaistov nekdaj Jugoslavije, kar potrjuje tudi vrsta literarnih priznanj. V slovenščino je preveden njegov izbor zgodb Besede so nekaj drugega in roman Vaba. Nagrado bodo Albahariju že tradicionalno izročili v vilenški jami.

Predsednik Društva slovenskih pisateljev (DSP) Veno Taufer je poudaril, da se Vilenica s svojo več kot četrstoletno zgodovino nepreklicno uvršča med ducat najstarejših in najpomembnejših evropskih literarnih festivalov, izjemnega pomena pa je tudi za slovensko literaturo. Na svetovni zemljevid literarnega dogajanja se je vpisala kot festival srednjeevropske literature, z njo pa se je nanj vpisala tudi slovenska literatura.

Na letošnjem festivalu bodo v središču avtorji nomadi, pesniki in pisatelji, ki iz različnih vzrokov ustvarjajo v tujini in včasih tudi v nematernih jezikih. Takšni so denimo bosanski pisatelj Bekim Sejranović, ki živi v Oslu, bolgarski pisatelj Dimitre Dinev, ki živi na Dunaju, in Maročanka Zineb El Rhazoui, ki trenutno živi v Ljubljani.

Na literarnih branjih se bo predstavilo več kot 30 avtorjev z vsega sveta, med njimi letošnji nagrajenec in slovenski avtor v fokusu Boris A. Novak. Festival dopolnjujeta minulo marčevsko gostovanje izraelskega pisatelja Amosa Ozia in predstavitev dveh prevodov lanskoletnega nagrajenca Mircea Cartarescuja. Njegov roman Zakaj ljubimo ženske je že izšel pri Študentski založbi, izbor poezije pa bo v kratkem izšel pri Cankarjevi založbi.

Kot novost letošnjega festivala je Troha izpostavil tri pisateljske in prevajalske rezidence v avgustu, na katere bodo povabljeni irski ter italijanski avtorji in prevajalci. Z njimi želijo okrepliti vlogo festivala pri izmenjavi izkušenj, gostje pa bodo bivali v Ljubljani, Kranju in na Bledu. V programske sklop Tržnice slovenske literature, kamor so vabljeni tudi založniki, agenti in prevajalci, bodo gostili okrog

deset udeležencev z različnih koncev Evrope, poudarek pa bo na Italiji in Španiji. Zbirko Antologije Vilenice nadaljujejo z Antologijo sodobne hebrejske književnosti. Pod naslovom "En zo agado" (To ni pravljica) je urednik in prevajalec Klemen Jelinčič Boeta zbral dela 25 avtorjev.

Strokovni program festivala vključuje okroglo mizo na temo Avtorji nomadi, na kateri se bo novinarka in literarna publicistka Iva Kosmos pogovarjala s korosko Slovenko Majko Haderlap, Maročanko Zineb El Rhazoui, bolgarskim pisateljem Dimitrejem Dinevom in letošnjim nagrajenjem Davidom Albaharijem. Na sporednu bo tudi 10. mednarodni komparativistični kolokvij pod naslovom Prostorski obrat v literarni vedi, ki ga bosta vodila Marjan Dovič in Jernej Habjan.

Ob veliki nagradi bodo v okviru festivala podelili še vilenški kristal za najboljši prispevek v zborniku Vilenica 2012, Srednjeevropska pobuda pa bo v sodelovanju z DSP podelila pisateljsko stipendijo. Nagrado mlade vilenice bo Kulturno društvo Vilenica podelilo 26. maja. (STA)

Letošnji nagrajenec David Albahari je eden najbolj cenjenih in vplivnih prozaistov nekdaj Jugoslavije, kar potrjuje tudi vrsta literarnih priznanj

PORTRET NAGRAJENCA

Albahari eden redkih mojstrov neme pesmi

Ljubljana, 16. maja (STA) - Nagrajenec letosnjega mednarodnega literarnega festivala Vilenica David Albahari je eden najbolj cenjenih in vplivnih prozaistov nekdaj Jugoslavije, kar potrjuje vrsta prejetih literarnih priznanj. Rodil se je leta 1948 v Peči. Njegova prva knjiga, zbirka zgodb Družinski čas (Poročično vreme), je izšla leta 1973. Doslej je objavil 13 knjig zgodb, 14 romanov, pet zbirk esejev in dve knjigi za otroke. Poleg tega je prevedel številna dela ameriških, britanskih, avstralskih in kanadskih avtorjev, med njimi Saula Belloua, Vladimira Nabokova in Margaret Atwood, ter urejal vrsto revij in knjižnih zbirk.

Od leta 1994 živi v Calgaryju v Kanadi. Njegove knjige so prevedene v več kot 15 jezikov. V slovenščino je preveden njegov izbor zgodb Besede so nekaj drugega (Aleph, 2007) in roman Vaba (Cankarjeva založba, 2008). Med literarnimi priznanji velja omeniti Andrejevo nagrado, nagrada Stanislava Vlajnerja in Branka Čopiča, nagrada NIN

za najboljši roman leta in mednarodni nagrabi Balkanika in Most-Berlin.

Predsednik žirije Vilenice Andrej Blatnik je v utemeljitvi nagrade Albaharijevo pisanje označil kot "prozo sprememb in praznine". V njej je, kot je zapisal, veliko nedorečenega, prepričevega bralcu. Temu namreč Albahari na priovednem krožniku ne postreže z vsem, ampak ga stalno postavlja pred prekorčevanje mej in zapolnjevanje vrzeli, česar pa ne počne le z znotrajbesedilnimi izraznimi sredstvi, ampak tudi z izbiro kontekstov.

"Leptota je pelerina na hrbtu svetata," so besede pripovedovalčeve žene v zgodbi Pelerina. Če veliko sodobne proze skuša s takšno ali drugačno pelerino pregrniti svet, ki ga zares živimo, Albaharijevo pisanje s svojimi zamolki in tišinami tako prevleko odgrinja - življene olupi do cevulnega edra, kjer se pretjeranega nema pesem. David Albahari je eden njenih redkih mojstrov, je še zapisal Blatnik.

SOVODNJA - Prvo zasedanje novega občinskega sveta

Germano Cendou svečano prisego izrekel tudi v slovenščini

SOVODNJA - V Sovodnji je bila sinoči umestitvena seja novoizvoljene občinskega sveta, ki ga ob slovenskemu županu Germanu Cendou ustavljajo še večinski svetniki Občanske liste Fabio Trinco, Paolo Cernotta, Michèle Vogrig, Božica Črnec, Pasquale Petricig, Patrizia Cernoia, Paolo Dus in Laura Martinig ter predstavniki opozicije Marisa Loszach, Andrea Tavaglione (oba z liste Slogna la gente - La valle), Paolo Cariola in Ezio Mazzarella (z liste Insieme per lavorare).

Germano Cendou, ki je prejšnji teden tudi uradno prevzel funkcijo župana in zamenjal izrednega komisarja Danieleja Dameleja (levo)

Germano Cendou (desno) je prejšnji teden tudi uradno prevzel funkcijo župana in zamenjal izrednega komisarja Danieleja Dameleja (levo)

ja Petriciga. Slednji je novoizvoljeno občinsko upravo že zastopal v soboto na srečanju alpincev v Bocnu.

Cendou in njegovi sodelavci so takoj začeli z delom, poraženi županski kandidat Paolo Cariola, ki je volitve izgubil za en sam glas, pa je medtem že najavljal, da se bo pritožil na deželno upravno sodišče, češ da je volilna komisija

razveljavila nekatere glasove, ki so bili namenjeni njemu (na začetku se je govorilo o dveh, kasneje o treh, zdaj pa se govoriti celo o štirih glasovih) in so bili po njegovem veljavni. Cendou je vsekakor glede tega brez skrbi, njegova glavna želja pa je trenutno v tem, da bi cim boljše delal v korist celotne sovodenjske skupnosti. (NM)

EVRO

1.2738 \$

-0,8

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

16. maja 2012

evro (povprečni tečaj)

valute	16.5.	15.5.
ameriški dolar	1,2738	1,2843
japonski jen	102,53	102,65
kitski juan	8,0527	8,1156
ruski rubel	39,3562	39,0452
indijska rupija	69,4160	69,0500
danska krona	7,4331	7,4335
britanski funt	0,79925	0,80010
švedska krona	9,0970	9,0437
norveška krona	7,6210	7,6185
češka korona	25,460	25,515
švicarski frank	1,2011	1,2010
mazdarski forint	294,32	292,25
poljski zlot	4,3500	4,3225
kanadski dolar	1,2832	1,2855
avstralski dolar	1,2836	1,2881
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,4425	4,4406
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6976	0,6971
brazilski real	2,5539	2,5417
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,3180	2,3210
hrvaška kuna	7,5440	7,5350

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

16. maja 2012

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	LIBOR (USD)	LIBOR (EUR)	LIBOR (CHF)	EURIBOR (EUR)
1 mesec	0,23875	0,46585	0,73090	-
3 mesec	-	-	-	-
6 mesec	-	-	0,18667	-
12 mesec	-	-	-	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

-252,61

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

16. maja 2012

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	5,00	-2,89
INTEREUROPA	0,45	-
KRKA	48,00	+1,27
LUKA KOPER	10,01	-1,33
MERCATOR	126,10	-1,48
PETROL	185,00	-0,54
TELEKOM SLOVENIJE	72,00	-

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €	spr.v %
ABANKA	8,50	-
AERODROM LJUBLJANA	12,50	-3,99
DELO PRODAJA	24,00	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	15,80	-
ISTRABENZ	1,20	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	3,09	-0,32
MLINOTEST	2,70	-
KOMPAS MTS	5,90	-
NIKA	20,00	-
PIVOVARNA LAŠKO	8,20	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,40	-
PROBANKA	7,50	-
SALUS, LJUBLJANA	235,00	-
SAVA	7,04	-4,86
TERME ČATEŽ	178,00	-
ZITO	70,00	-3,58
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,80	-1,54

MILANSKI BORZNI TRG

16. maja 2012

FTSE MIB: -0,20

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %

<tbl_r cells="3" ix="3" maxcspan="1" maxrspan="1" used

SLOVENSKA MANŠINA - Rudi Pavšič pred jutrišnjim kongresom krovne organizacije

SKGZ ni več »skrbstvena« organizacija in zato razmišlja tudi o spremembi imena

Letos začetek obnove stavbe v Ul. Sv. Frančiška - Kakšna naj bosta Primorski dnevnik in SSG?

TRST - Gospod Pavšič, v času krize je predvsem pod udarom politika, ki ji očitajo, da ne zna reševati problemov. V tem velja to tudi za našo manjšinsko politiko in pri tem ne mislim le na stranke. Malo novih idej in malo novih ljudi na vodilnih mestih. Kako si to razlagate?

Vašo trditev o pomanjkanju novih idej in novih ljudi na vodilnih mestih bi bilo potrebno boljše razčleniti. Beležimo številne primere, kjer ideje so in se rezultati vidijo, kot so tudi organizacije in skupine, kjer imajo glavno besedo novi ljudje.

Katero ustanove imate v mislih?

Slovik, skrb dijaških domov v korist otrok iz mešanih zakonov in skrb za najmlajše, Ad formandum, založbo ZTT, Tržaško knjigarno in njeno podružnico na Opcinah, evropski projekt Jezik-Lingua in nastanek večnamenskega središča v Špetru.

Kaj pa mladi na vodilnih mestih?

Pokrajinski predsedniki SKGZ Luigia Negro, Marino Marsič in Livio Semolič niso starci. Mladi prednjaci na vodilnih mestih v društvih in drugih odborih. Včasih, ko obravnavamo to tematiko, smo nekoliko preslopišni in površni.

Kdaj bodo v slovenski manjšini prišli na »oblast« 30 in 40-letniki?

Najprej glede oblasti. Kot predsednik SKGZ nisem na nobeni oblasti, ampak v vodstvu organizacije, ki ima svojo posebno vlogo na naši skupnosti.

Kaj pa mladi?

Ponavljam, marsikje so 30 in 40-letniki že na vodilnih mestih v naši organizirani skupnosti. To velja tudi za SKGZ. Če vzamemo za primer pokrajinska vodstva, lahko ugotovimo, da so večinsko sestavljena iz ljudi, ki sodijo v omenjeno starostno kategorijo. Celo na boljšem smu, saj so v vodstvu naše organizacije vstopili tudi 20-letniki. Podatek o starosti sicer ni zadostno jamstvo za uspeh.

Kaj je še treba?

Treba je iskati tudi kakovost in ta doluje tudi pri tistih, ki imajo kakšno leto več. Pomislimo samo na pomembno vlogo, ki jo odigrava predsednik Giorgio Napolitano, ki je krepo prestopil osemdeseta.

Predimo h kongresu SKGZ. Naneste se pripravljali več mesecov. Kakšno je »zdravstveno stanje« vaše organizacije?

Kongres bo pomenil nov izziv za našo organizacijo in zato je prav, da smo se nanj

Rudi Pavšič se bo najbrž spet potegoval za dejavnega predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze

KROMA

pripravili s številnimi tematskimi posveti in seminarji. Na kongresu bomo strnili na razmišljjanju in predlagali nekaj pomembnih sprememb. Danes SKGZ ni ista kot v preteklosti.

Kakšna je bila nekoč?

Nekoč so jo društva, organizacije, ustanove in posamezniki upravičeno doživljali kot »skrbstveno« organizacijo. Danes je stvarnost precej drugačna.

In kakšna je ta stvarnost?

Sama društva in organizacije postajajo čedalje bolj samozadostne in gmotno vse manj odvisne od SKGZ. Zato ni več nobenega avtomatizma v smislu, da se člani dolčenega društva ali organizacije (v prvih vrstih tiste z dvojnim članstvom) čutijo celovito vezani na SKGZ.

In kakšna naj bo torej organizacija?

Lahko smo mreža posameznikov in skupin, ki jih družijo skupne vrednote, misli in cilji, ter vidijo v organizaciji možnost za skupno in utičinkovo manjšinsko politiko. V to smer bodo šele naše spremembe, ki zadevajo tudi ime organizacije.

V zadnjem času se je razvnela polemika glede stališč SKGZ o identiteti. Slišati je bilo očitek, da se odpovedujete naši organizaciji, v nekaterih spletnih ko-

mentarijih smo celo brali obtožbe o izdajstvu. Kaj je v tem posebnega, da je sprožilo takšne odmeve?

Polemika je bila umetno ustvarjena brez vsakršne resne podlage. Izpostavili smo tematike, ki zadevajo vprašanje narodne pridopravnosti in skrb za državljanški odnos do naših pravic.

Kakšne so te tematike?

Vprašati se moramo, kaj pomeni biti Slovenec danes v Italiji? Kakšna je naša vloga v prostoru, kjer se ljudje različno opredeljujejo: narodno, kulturno, jezikovno in politično? Kakšen je naš odnos do slovenskega jezika in kaj nam pomeni identitetna in kako jo bomo udejanili v vse bolj večjezični in etnično prepletenu stvarnosti? Ali je naša pozornost namenjena le 15-20 tisočim Slovencem, ali iščemo stike in dialog z velikim večjim številom pripadnikov naše skupnosti. Notranje ministrstvo ocenjuje, da nas je 80 tisoč, zadnja raziskava Deželete FJK govorita o številki 120 tisoč.

O odnosih med SKGZ in SSO se v zadnjem času piše malo ali nič. Kakšno je stanje odnosov med SKGZ in Svetom slovenskih organizacij?

SSO skušamo ohranjati dobre odnose in sodelovanje, saj nam je tuja kaka ideološka zagrizenost. Ob tem bi nekaj rad dodal.

Prosim!

Bolj pomemben je dogovor znotraj naše skupnosti za nova manjšinsko predstavništvo. Skupni imenovalec takšnega sodelovanja je lahko izvajanje zaščitnih norm. Okoli tega lahko nastopamo skupaj, na ostalih področjih pa naj se uveljavljajo zakonitosti pluralne družbe.

Če se vrnemo k finančnim krizam, izstopa situacija Primorskega dnevnika. Vsi soglašajo, naj časnik tudi uradno postane manjšinski dnevnik, mnjenja pa se delijo, če je res ali ne odraz pisane manj-

šinske stvarnosti. Kaj pravite o tem?

Sicer ne razumem, kaj pomeni trditev, »naj časnik tudi uradno postane manjšinski dnevnik«. PD je že danes dnevnik Slovencev v Italiji in ne potrebuje nekega dodatnega imprimaturja (kdo naj ga da?).

Kako ocenjujete današnji Primorski dnevnik?

Mi trdimo, da časopis ne more biti le »fotografija« nekega stanja.

Kakšen bi moral torej biti?

Časnik mora dajati impulze posameznikom in skupnosti, da raste. Novinarji soustvarjajo našo družbeno stvarnost, niste le njeni ogledalo in to še posebej velja za PD. Glede različnih mnenj, so normalna in lahko najdejo sintezo v Zadružni, ki je odprta vsem, v zadnjem času tudi italijanskim sodelavljajom. Dnevnik predstavlja neprecenljivo bogastvo za celotno skupnost. Tega ne smemo nikoli pozabiti. SKGZ si je vedno prizadevala, da je dnevniku zagotovila nemoteno delovanje. To je delala s konkretnimi dejanji in ne samo z načelnimi solidarnostnimi izjavami ali s pogodbami.

Spet se govori o proračunski »luknjici« Slovenskega stalnega gledališča. Veste mogoče kaj več o tem?

Kot predsednik SKGZ sem sodeloval na srečanjih na prefekturi, ko se je zdeло, da bodo SSG zaprli. Po skupni domeni je prišlo do tehnične ekspertize dr. Marčeve in dr. Manzonija. Na tej osnovi naj bi komisija izvedla reformo v gledališču in privедla do novega statuta. Danes so tako v upravnem svetu SSG kot v skupščini neposredno prisotni predstavniki Občine Trst, Pokrajine Trst in

Deželete. SKGZ je v ustanovi eden izmed šestih partnerjev.

In kje je gledališče danes?

Upravitelji nam morajo povedati, če in kako lahko SSG živi v okvirih dokumenta dr. Marčeve in dr. Manzonija.

Kaj pa če tega ni mogoče doseči?

Če je suknja pretesna, je pač treba ponovno premisliti gledališče. Sicer se mora tudi SSG soočati s splošno finančno krizo in se torej organizirati na tak način, da bodo ravnici kljub krizi uravnovešeni. Verjamem v poslanstvo naše najpomembnejše kulturne ustanove, ki mora vse bolj delovati kot protagonist ne samo tržaškega, ampak deželnega in čezmejnega prostora.

Kako je z načrtom za obnovo stavbe v Ul. sv. Frančiška v Trstu?

Od začetnega načrta je lastništvo vneslo določene korekture zaradi spremenjenih izbir nekaterih uporabnikov. To je pomenilo, da so morali spremeniti tudi začetni načrt in strategijo uporabnosti prostorov. Po mojih informacijah bodo obnovitvena dela stekla že letos.

Kaj Pavšič očita Pavšiču, da ni naredil v predsedniškem mandatu, čeprav bi lahko?

Mislim, da sem se premalo posvetil našim ljudem in našim članicam, saj mi je »zunaj politiku« vzela preveliko časa. Imel sem srečo, da sem ob sebi imel res dobro ekipo, ki je kompenzirala moje pomanjkljivosti.

Kaj pa zadoščenja?

V zadnjem času se v SKGZ vključuje vse več članov-posameznikov. To nam je v izredno spodbudno in podporo.

Sandor Tence

POLITIKA - Volitve 2013

Furio Honsell kandidat za župana in ne za FJK

VIDEM - Župan Furio Honsell se bo do konca mandata v celoti posvetil videmski občini in bo najbrž prihodnjo pomlad znova kandidiral za župana. To je včeraj pojasnil sam Honsell, potem ko so ga levica stranke ob podpori nekaterih komponent civilne družbe predlagale za kandidata za predsednika Furlanije-Julijanske krajine. »Hvaležen sem vsem prijateljem, ki me cenijo in mi zaupajo, do konca mandata pa bom župan Vidma,« je dodal Honsell, ki ima dobre možnosti za ponovno zmago na videmskih upravnih volitvah.

Honsellovo stališče poenostavlja in obenem zapleta sicer zelo nejasno situacijo v deželni levni sredini. Poenostavlja, ker bo sedaj manj kandidatov za predsedniško kandidaturo, zapleta pa, ker je bil Honsell

politični referent številnih komponent levosredinskega zaveznštva, ki ostajajo sedaj brez kandidata.

Demokratska stranka bo svojega kandidata ali kandidatko za predsedstvo Furlanije-Julijanske krajine izbrala na notranjih strankarskih volitvah, odločitev leve sredine pa bo nato padla na primarnih volitvah.

Kongres jutri ob 18. uri v tržaškem Narodnem domu

Pod gesлом SKGZ 2020 - vizija prisotnosti se bo jutri v Narodnem domu v Trstu in v soboto v večnamenskem središču v Špetru odvijal 25. deželni kongres Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Na njem bodo razpravljali o številnih temah, ki ne posredno zanimalo slovensko narodno skupnost v Italiji in njeno organiziranost. Na jutrišnjem delu kongresa (začetek ob 18. uri) so napovedani vladni in krajevni predstavniki tako iz Italije, kot tudi Slovenije, med njimi tudi ministrica za Slovenije po svetu in v zamejstvu Ljudmila Novak. Po slovesnosti, na kateri bodo izročili priznanja SKGZ številnim posameznikom in skupinam, ki so prispevali k razvoju slovenske narodne skupnosti, bo poročilo podal deželni predsednik Rudi Pavšič.

GRANPREMIO NOÈ

Deželna vinoteka "La Serenissima"

Petak in sobota:

od 11. do 14. in od 18. do 21. ure > Degustacija vin

Petak, 18. maja

Ob 18. uri > Predstavitev knjige

"Vipavska - barve, vonji, okusi"

Sobota, 19. maja

Novo Občinsko Gledališče

Ob 11. uri > Podelitev nagrad

"Gran Premio Noè" 2012

Ob 18. uri > Predstavitev knjige

"La laguna di Marano – El palùo del bisato"

Nedelja, 20. maja

Boljši sejem starin,

s posebnim predelom za vinogradništvo

Deželna vinoteka "La Serenissima"

Od 11. do 20. ure > Degustacija vin

Ob 18. uri > Predstavitev knjige

"Ribolla gialla Oslavia – The book"

Ob 20.45 > Dvorana Bergamas

"FAR EST live", nastopajo "I Papu" – Vstop prost

18. - 20. MAJA 2012

Deželna vinoteka "La Serenissima" Gradišče ob Soči

GRAN
PREMIQ
NOÈ GRADIŠČE
2012 OB SOČI

Orobna
Gradišča
di Ronzo

FRIULI VENEZIA GIULIA

Provinca
di Gorizia

la Serenissima
Gradišče

SEVERNA LIGA - Donedavni prvak stranke uradno na seznamu preiskovanih oseb

Bossi obtožen goljufije, njegova sinova prilaščanja

Renzo in Riccardo naj bi prejemala mesečno »žepnino« - Sodno obvestilo tudi senatorju Stiffoniju

MILAN - Milansko tožilstvo je včeraj uvelo preiskavo proti Umbertu Bossiju, ustanovitelju Severne lige in dolgoletnemu zavezniku prejšnjega premiera Silvia Berlusconija. Bossi je obtožen goljufije v škodo države zaradi poneverb v zvezi z 18 milijoni evrov, ki jih je stranka dobila kot povračilo stroškov odgovoren za te nepravilnosti, je sporočil vodja skupine tožilcev v Milanu Alfredo Rbledo.

Tožilstvo je preiskavo uvelo tudi proti Bossijevima sinovoma Renzu in Riccardu. Osumljena sta, da sta sredstva stranke izrabljala za osebne potrebe. Glede na prisluge, ki so se pojavili tudi v italijanskih medijih, naj bi Bossi in njegov sin Renzo iz strankine blagajne pridobila najmanj 300 tisoč evrov. Renzo in Riccardo naj bi iz strankinih sredstev med drugim dobivala »žepnino« 5 tisoč evrov mesečno.

Nekateri predstavniki Severne lige so že ocenili, da gre za političen napad tožilstva na njihovo stranko, ker naj bi si drznila nasprotovati sedanji tehnični vladi Maria Montija. »Kdor pozna Bosiju, ve, da je storil veliko stvari, ni se pa osebno okoriščal,« je dejal evropski poslanec iz Severne lige Matteo Salvini. Triumvir in verjetni bodoči prvak stranke Roberto Maroni pa je tik pred objavo novice o Bossiju prek Facebooka sporočil, da v Severni ligi »ni prostora za tatoe in gobezdala«.

Stranka je sicer pod izjemnim pritiskom in odkrivanjem novih in novih kropicjskih afer. Po uvedbi preiskave proti blagajniku stranke Francescu Belsitu zaradi poneverb je Bossi, ki je bil v Berlusconijevi vladi minister za reforme, prejšnji mesec zapustil položaj tajnika stranke. Njegov sin Renzo pa je odstopil kot član deželnega sveta v Lombardiji.

Kaže, da so milanski tožilci zapisali Bossija na seznam preiskovanih oseb tudi na osnovi pričevanja Belsita in tajnice Nadie Dagrada, ki naj bi povedala, da je bil Bossi točno seznanjen z uporabo strankinega denarja. To naj bi potrjevali razni dokumenti, med temi nekatera pisma Renza in Ricarda Bossija.

Na seznamu preiskovanih oseb se je poleg tega znašel senator Severne lige Piergiorgio Stiffoni. Osumljen je, da je denar, ki ga je prejemala strankina skupina v senatu, izrabljil za osebne potrebe. Šlo naj bi za 500 tisoč evrov.

Renzo in Umberto

Bossi

ANS

TERORIZEM - Pristnost sporočil policija ni potrdila

Anarhisti naj bi grozili predsedniku vlade Montiju

RIM - Anarhistična skupina je zagrozila premieru Mariu Montiju. Da je Monti tarča, je sporočila Neformalna anarhistična federacija (Fai), ki je že prevzela odgovornost za niz bombnih napadov in streljanje, v katerem je bil ranjen šef jedrske družbe Ansaldo Roberto Adinolfi.

Fai je posvaril, da je bil atentat na Adinolfija v začetku maja prvi od osmih napadov, pri katerih gre za maščevanje za aretacije anarhistov v Grčiji. »Montiju sporočamo, da je eden izmed sedmice preostalih,« piše v sporočilu Fai, ki sta ga objavila dva lokalna časnika v Kalabriji, in sicer Calabria Ora ter Gazzetta del Sud.

»Ljudje nimajo nobenega interesa, da ostanejo v Evropi, da rešujejo banke, uravnavajo proračun države, ki je zapravila denar,« še piše v tri strani dolgem sporočilu, katerega pristnosti policija sicer še ni potrdila.

Fai je prevzela odgovornost za niz napadov od leta 2003, vključno z napadom na predsednika Mario Montija.

MARIO MONTI

ANS

di s pisemskimi bombami, katerih tarča sta bila tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Deutsche Bank Josef Ackermann.

Glede na sporočilo je glavna tarča Fai direktor podjetja za pobiranje davkov Equitalia na jugu Italije. To podjetje je postal simbol gospodarske krize in obupnih dejanj ljudi, ki jih duši davčno breme, kot so ugrabitev ali samomord.

Oblasti so v zadnjih dneh zaradi

grožnje levičarskega terorizma, ki državo spominja na napade v 70. in 80. letih minulega stoletja, okrepile varovanje sodnikov in poslovnežev ter napotile vojsko na strateško pomembna mesto.

Premier Monti se je včeraj med nastopom na posvetu o javni upravi v Rimu med drugim zahvalil javnim upraviteljem, ki zaradi svojega dela tvegajo zdravje, če ne celo življenje. Zagotovil je dejavno solidarnost vlade z vsemi, ki opravljajo »nepopularne naloge«, s čimer je očitno mislil na davčne izterjave.

Sicer pa je premier včeraj poudaril, da se njegova vlada ni nikoli zavzemala zgolj za varčevanje, ampak za razvoj. To tudi na evropski in še širši mednarodni ravni. O problemih razvoja območja evra bo govor tudi na vrhu G8, ki bo prihodnji petek in soboto v Chicagu. O tem se je Monti v torek po telefonu pogovarjal z ameriškim predsednikom Barackom Obama, gostiteljem vrha.

SPLETNA ANKETA PD

Proti odprtju trgovin 25. aprila in 1. maja

Ne odprtju trgovin 25. aprila in 1. maja. To je nedvoumni rezultat ankete, ki jo je spletни Primorski dnevnik namenil prazničnemu odprtju trgovin, o katerem se govoriti in debatira v Italiji in tudi v Sloveniji. 78 odstotkov sodelujočih v anketi odklanja odprte trgovine na praznik osvoboditve in na mednarodni praznik dela, le 11 odst. jih meni, da morajo biti na praznika trgovine odprtne, in enak odstotek je tistih, ki podpira odprte trgovine le na italijanski državni praznik 25. aprila.

Vprašanje prazničnega (tudi nedeljskega) odprtja trgovin in velenblagovnic razdvaja sindikate, lastnike trgovin in potrošnike. Sindikati brez izjem trdijo, da bi morale biti trgovine ob nedeljah in praznikih zaprte, če tega ni mogoče doseči bi morala obstajati pravila, ki uslužbenem jamčijo zadostne praznične poticke. Tudi potrošniki v glavnem načelno nasprotnujejo prazničnim odprtjem, množični nedeljski obiski velikih trgovskih centrov pa nudijo drugačno sliko dogajanju.

Ali soglašate z odprtjem trgovin 25. aprila in 1. maja?

11% **48 - Da**

11% **47 - Samo 25. aprila, 1. maj je praznik dela**

78% **314 - Ne**

www.primorski.eu

OBČINSKE VOLITVE - Drugi krog Ljudstvo svobode v občini Garbagnate Milanese podpira Grillovega pristaša

MILAN - V občini Garbagnate Milanese bo Ljudstvo svobode prihodno nedeljo in ponedeljek v drugem krogu občinskih volitev podprtlo županskega kandidata gibanja Petiti zvezdic Mattea Afkerja. To dokaj ne-

navadno novico je včeraj potrdil pogoreli županski kandidat Berlusconijeve stranke Vincenzo Soleo. V izjavi za tisk je sicer priznal, da so programska stališča Grillovega gibanja dokajdaleč od stališč Ljudstva svobode, a pristavlja, da je zdaj prioriteta narediti vse, kar je mogoče, da ne bi v drugem krogu zmagal županski kandidat leve sredine Pier Mario Pioli. »Podpreti Afkerja je za nas edina možnost, da ne bi imeli v prihodnjih petih letih na grbi despotskega Piolija,« je pojasnil Soleo, ki očitno sledi logiki, po kateri je sovražnik mojega sovražnika moj prijatelj.

V nedeljo in ponedeljek, 20. in 21. t. m., bo drugi krog v 118 občinah. Med temi so naslednja pokrajinska glavna mesta: Agrigento, Alessandria, Asti, Cuneo, Como, Monza, Belluno, Genova, Palermo, Parma, Piacenza, Lucca, Frosinone, Rieti, L'Aquila, Isernia, Taranto, Trani in Trapani.

MATTEO AFKER

VATIKAN - Papeževa podoba Benetton poravnal spor z Vatikanom okrog fotomontaže

RIM - Spor med Vatikanom in modnim velikanom, podjetjem Benetton, zaradi fotomontaže, ki je prikazovala papeža Benedikta XVI. v objemu in poljubu s kairskim imamom, je zaključen. Italijanski koncer je izrazil javno obžalovanje, da je s svojo oglaševalsko kampanjo ranil čustva vernikov, kot je v izjavi za javnost pojasnil vatikanski tiskovni predstavnik Federico Lombardi. Poleg tega je podjetje Vatikanu priznalo pravice do sporne papeževe fotografije in zagotovilo, da v prihodnji podobnih fotografij ne bo uporabilo brez vnaprejšnje privolitve iz Vatikana. Po Lombardijevih besedah pa je bila Benettonova izjava, predstavljena minuli petek, več ali manj neopăžena.

Benetton je lanskega novembra v okviru oglaševalske kampanje z naslovom »Unhate« uporabil fotomontažo, ki je prikazovala Benedikta XVI., kako na ustju poljuje kairskega imama Mohameda el-Tayeba. Vatikan je podobo označil kot »nesprejemljivo« in je proti Benettonu sprožil pravni postopek. Druge fotomontaže v kampanji so v enakem položaju prikazovale ameriškega predsednika Baracka Obama s kitajskim predsednikom Hu Jintaom, nemško kanclerko Angelou Merkel s tedanjim francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozijem ter izraelskega predsednika vlade Benjamina Netanjahuja s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom. Po številnih protestih je podjetje oglaševalsko kampanjo umaknilo.

Zasegli nepremičnine Gadafijeve družine

RIM - Italijanska finančna policija je včeraj zasegla hotel in zemljišča na otoku Pantelleria, ki naj bi bili v lasti družine lani ubitega libijskega voditelja Moamerja Gadafija. Vrednost nepremičnin, zasezenih v skladu z odločitvijo sodišča v Rimu, znaša 20 milijonov evrov.

Oblasti so v minulih mesecih zasegle že za okoli 1,1 milijarde evrov premoženja v domnevni lasti Gadafijeve družine. Večinoma gre za delnice največjih italijanskih podjetij, kot so banka Unicredit, energetski koncern Eni in proizvajalec avtomobilov Fiat. Zasegli so tudi lastniške deleže Gadafijevih v nogometnem klubu Juventus, bančne depozite, nepremičnine in motor Harley Davidson, ki naj bi bil v lasti Gadafijevega sina Sađija.

Mednarodno kazensko sodišče v Haagu sicer od Libije zahteva izročitev Gadafijevega sina Seifa al Islama, ki ga obtožujejo zločinov proti človečnosti. Italija je med vojno v Libiji zamrznila za več milijard evrov premoženja bivšega Gadafijevega režima v nekaterih največjih italijanskih bankah in podjetjih, ki pa ga je po oblikovanju nove vlade v državi že odmrznila.

Povprečna hitrost vozil v mestih 15 km na uro

RIM - Italija ima trenutno 41,4 milijona vozil, ki se redno premikajo po cestah in avtocestah. To je v povprečju največje število vozil v Evropi v razmerju s cestno in avtocestno mrežo v državi. Italija je na osnovi raziskave združenja Confcommercio tudi država v Evropski uniji, ki ima največ nedokončanih javnih del, posebno na področju prometnic. Gre za neuresničene projekte v vrednosti kar 31 milijard evrov. Z druge strani je Italija zelo »počasna«, saj znaša povprečna hitrost vozil v mestnih jedrih le 15 kilometrov na uro, kar je enako kot v 18. stoletju, ko so ljudje vozili z vozovi in kočijami. Neverjetno, a resnično.

V Neapelju odkrili kar 56 lažnih invalidov

NEAPELJ - Karabinjerji so v Neapelju odkrili in artilrali 56 lažnih invalidov, ki so prejemali državne pokojnine na osnovi lažnih ali ponarejenih zdravniških potrdil. Obtoženi so goljufije na škodo države ter ponarejanja uradnih listin in dokumentov. Karabinjerji so po naligu tožilstva lažnim invalidom zaplenili tri stanovanja, 170 bančnih in poštnih depozitov ter okoli sto avtomobilov. Med lažnimi invalidi so odkrili tudi nekaj sorodnikov vplivnih voditeljev organiziranega kriminala.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.it

Četrtek, 17. maja 2012

5

Primorski
dnevnik

ŠOLSTVO - Dijaki liceja Taramelli iz Pavie s predstavo na podlagi dela Borisa Pahorja Trg Oberdan

Slovence prosili za odpuščanje z dejanjem prijateljstva in ljubezni

Predstavo je režiral Francesco Di Maggio - Boris Pahor: Na tragedije 20. stoletja se pozablja in se govori le o denarju in bankah

Boris Pahor v objemu mladih igralcev liceja Taramelli

Dejanje prijateljstva do slovenske kulture in ljubezni do Trsta, predvsem pa - kar je menda prvič - prošnja za odpuščanje, ki jo pripadniki italijanskega naroda naslavljajo na Slovence za gorje, ki jim ga je prizadejala fašistična Italija. Vse to je po besedah režisera Francesca Di Maggia gledališka predstava Z istimi očmi, v drugem jeziku (Con gli stessi occhi, in un'altra lingua), ki so jo dijaki liceja Torquato Taramelli iz Pavie včeraj dopoldne dvakrat uprizorili v gledališču Basaglia v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. Predstava, ki ji je pozorno sledila naboja polna dvoravna dijakov Liceja Frančeta Prešernra in njihovih vrstnikov liceja Taramelli, je nastala na podlagi knjige Borisa Pahorja Trg Oberdan.

Boris Pahor je bil tudi častni gost na včerajnjih predstavah (naj omenimo tudi prisotnost deželnega svetnika Igorja Gabrovcia), za kateri je vsekakor vladalo veliko zanimanje. Ob dijakih liceja Prešeren si ju je namreč ogledali tudi kakih devetdeset dijakov in profesorjev liceja Taramelli, ki so za to priložnost prišli v Trst. Predstavniki šole iz Pavie so bili gostje liceja Prešeren, s katerim so prišli v stik januarja letos prav iz želje, da bi svojo predstavo uprizorili v Trstu, kar so na liceju Prešeren, nam je povedala prof. Lidija Rupel, ocenili kot edinstveno priložnost. Udeleženje obeh predstav je včeraj pozdravila ravnateljica liceja Prešeren Loredana Guštin, medtem ko je v imenu liceja Taramelli spregovoril prof. Virginio Mazzocchi, za katerega so Pahorjeva dela ponudila več iztočnic za razmišlanje.

Člani gledališke skupine liceja Taramelli so v prično enourenem programu zelo prepričano prikazali tragedijo primorskih Slovencev pod fašističnim jarom. To so storili s podajanjem razmišljanj, ki jih je Boris Pahor zapisal v knjigi Trg Oberdan, pa tudi s prikazom prizorov iz nekaterih znamenitih Pahorjevih črtic, kot sta npr. Metulj na obešalniku in Rože za gobavca, ki so vključene v določljeno italijansko izdajo Pahorjeve knjige. Tako so se pred očmi mladega občinstva zvrstili dogodki, kot so požig Narodnega doma, mučeniška smrt Lojzeta Bratuža, ustrahovanje slovenskih učencev, mučenje v bunkerjih Gestapa ravno na Oberdankovem trgu med drugo svetovno vojno ...

Za vse to se je nastopajočim zahvalil Boris Pahor sam, ki je predstavo označil za izsek »ne-zgodovine«, ki bi pa morala biti resnična pripoved zgodovine dvajsetega stoletja. O tem, da je bila četrtnina slovenskega prebivalstva v preteklosti podložna fašističnemu diktaturnemu, se ne govori, gre za »proti-zgodovino«, ki se jo skuša zanikati, medtem ko se govori samo o ezih in fojbah. O tem je treba govoriti tudi zaradi negotove prihodnosti, saj tudi v drugih krajih sveta prihaja do podobnih okužb, ki jih je treba ocistiti. Skratka, dvajseto stoletje je bila popolna tragedija, je delal Pahor in pri tem omenil fašistično, nacisticno in komunistično diktaturo, vendar se o vsem tem pozablja in se govori le o denarju, bankah in gospodarstvu, medtem ko bi se moral pripravljati in učiti tudi tisto, česar v šolah ne poučujejo.

Ivan Žerjal

POGOVOR - Režiser Francesco Di Maggio

»Nemci so se opravičili Judom, Turki se niso opravičili Armencem, Italijani se morajo opravičiti Slovencem«

Predstavo Z istimi očmi, v drugem jeziku je režiral Francesco Di Maggio, ki vodi gledališki krožek na liceju Taramelli. Sam je v svojem nastopu dejal, da gre za dejanje prijateljstva, ki se obnavlja: oče je namreč študiral na Reki in med tistimi, ki so ga spodbudili k poučevanju, je bil tudi slovenski pesnik Edvard Kocbek. Sam je prebral Kocbekove pesmi v italijanskem prevodu in se zaljubil v slovensko kulturo. Prav tako je predstava dejanje ljubezni do Trsta in njegovih strpnih prebivalcev, nenazadnje pa je to prošnja za odpuščanje: »To delamo zato, ker smo Italijani in se nam ne zdi prav to, kar se je zgodilo od leta 1920 naprej, ni prav, da se je Slovencu hotelo zapreti ustva,« je dejal Di Maggio, s katerim smo po predstavi imeli kratek pogovor.

Gospod Francesco Di Maggio, kako to, da ste prišli do zamisli o predstavi na podlagi knjige Borisja Pahorja?

Skupaj z raznimi šolami in liceji iz Lombardije smo začeli sodelovati v mreži z imenom Prihodnost in spomin. Ukvaramo se s pozabiljenimi spomini, se pravi s tistimi spomini, ki jih je zgodovina osramotila in na katere se pogosto in rado pozablja prav zato, ker za tiste, ki so to povzročili, predstavljajo nekaj negativnega in umazanega. Nemci so se opravičili Judom, Turki se niso opravičili Armencem, Italijani se morajo opravičiti Slovencem. Mi smo to storili in mislim, da je bilo majhno dejanje poguma: pravim majhno zato, ker smo šola in posledično skupina nepoklicnih igralcev, ki pa že deset let sodeluje pri ustvarjanju podobnih situacij.

Projekt je nastal na željo prof. Pahorja, saj nas je prav on v prvi vrsti spodbudil, naj dela naprej in zamisel, naj se dela prav na podlagi te knjige, je bila prav njegova. Mi smo prišli v Trst 4. septembra lani, srečali smo se s prof. Pahorjem in on nam je rekel: »Delajte na podlagi te moje knjige.« Nekako na polovici opravljenega dela smo mu poslali dramski tekst: on je odobril naše delo in smo nadaljevali do današnje uprizoritve.

Kdaj ste začeli z delom?

Oktobra leta 2011. Gre za rezultat približno petih, šestih mesecev dela.

Francesco Di Maggio

KROMA

Kako so se odzvali mladi? So vložili vso svojo voljo?

Da, bili so zelo odločni. Recimo, da smo do uprizoritve prišli po poti, ki je bila tudi didaktičnega značaja. Povedali smo jim, kaj se je v tem obdobju dogajalo v Trstu in na tem zemljepisem območju, kako je slovenska manjšina doživljala to skrajno težavno situacijo, predvsem pa, kakor nam je svetoval prof. Pahor, smo govorili o začetku fašizma, ki ima svoje prvo rojenstvo žal prav v Trstu. Na to smo osredotočili svoj pogled, ker je po mojem mnenju res, da je v Evropi treba začeti delati z malim, zato da potem gledamo na veliko. Zato, da se uspemo odpreti drugim kulturam, je potrebno predelati tudi bolečine, kot v tem primeru: uspeti predelati bolečino, da se jo uspe tudi preseči.

Prva predstava je bila seveda v Pavii ...

V Pavii sta bili dve predstavi: predhodno v malem gledališču, nato v gledališču Fraschini, kjer je bilo približno osemsto dijakov.

Kakšen je bil sprejem?

Sprejem je presegel vsako naše najbolj rožnato pričakovanje, v smislu, da je res, da je bilo to delo opravljeno s srcem in izredno veliko prizadetvostjo, vendar si nismo čakali takega uspeha. Tudi tu v Trstu, kjer je bilo zares čudovito občinstvo, saj je sodelovalo z veliko tišino in pozornostjo, to pa nam je v veliko zadoščenje.

Ivan Žerjal

PREFEKURA - Danes podelitev

Novinar Dušan Kalc bo vitez republike

Novinar Dušan Kalc

ARHIV

Prefekt Alessandro Giacchetti bo danes v imenu predsednika republike Giorgia Napolitana podelil naziv viteza italijanske republike dolgoletnemu novinarju Primorskoga dnevnika Dušanu Kalcu,

ki je v zadnjih letih zelo aktiven v partizanskem združenju VZPI-ANPI.

Ugledni republiški naslov bo prejel tudi Boljunčan Justi Vodopivec.

Naziv viteza italijanske republike bodo prejeli še Donatella Antenori, Mauro Barcaricchio, Massimo Bassanese, Pierluigi Bissaldi, Maria Grazia Bressanin, Giorgio Brezich, Roberto Brusaferro, Roberto Buligatto, Carlo Cafagna, Giorgio Canazza, Giampaolo Centrone, Giuseppe Conte, Elda Ierse, Giorgio Lillini, Giovanni Minerva, Flavio Palusa, Luciano Piuc, Claudio Schiavon, Giorgio Venier, Gino Vigini, Roberto Zanzottera, Adriano Zorzenon in Livio Zorzut.

Naziv častnika italijanske republike bodo iz rok prefekta Giacchettija prejeli Luciano Bussani, Alfredo Cannataro in Giovanni Ruzzier. Naziva komendnika italijanske republike se bodo veselili Fabio Millotti, Fulvio Moroni, Loris Premuda in Claudio Sterpin. Naziv viteza konjeniškega reda svetega groba bo prejel Mario Piccozzi.

PROMET - Anas, prefektura in prometna policija

Proti prometnemu kaosu

Napredno programsko opremo zasnovali na tržaški fakulteti za gradbeno inženirstvo

S programsko opremo, ki so jo pod vodstvom prof. Roberta Camusa pripravili na tržaški fakulteti za gradbeno inženirstvo, se bodo podjetje Anas, prometna policija in tržaška prefektura hitreje in učinkoviteje odzivali na prometne nesreče, zastoje in podobne težave v prometu. Novo opremo bodo operativni centri začeli poskusno uporabljati čez približno mesec dni, ključni test pa bo začetek turistične sezone. Za računalniško pridobitvijo bodo učinkoviteje nadzorovali avtocestni priključek od Moščenic do Rabujeza (ter do območja tržaškega pristanišča), ki ga upravlja Anas. V prihodnje naj bi se priključile še občinske police in družba Autovie Venete.

Novost so včeraj slovensko predstavili na tržaški prefekturi, kjer so bili ob prefektu Alessandru Giacchettiju predstavniki Anasa Giuseppe Scanni, Michele Adiletta in Giuseppe Ferrara, prof. Roberto Camus in vodja tržaške prometne policije Emilio Di Vitto. Prefekt je pozdravil načrt, ki postavlja tržaško območje na sam vrh na področju prometne varnosti. Predstavniki podjetja Anas so podčitali, da upravljajo na državni ravni 25.000 kilometrov cest, ki jih nadzirajo z videokamerami, vre-

V začetku maja je zaradi prometne nesreče prišlo do zastoja pri Opchinah

KROMA

menskimi postajami, prometnimi senzorji in drugimi pripomočki. Načrt za povečanje varnosti na avtocestnem priključku v tržaški pokrajini pa je bil v pripravi dve leti. Novi sistem predvideva enostavno in hitro klasifikacijo dogodka - naj bo prometna nesreča, izguba tovora, izliv go-

riva, navaden zastoj ali posledica slabega vremena. V operativnem centru Anasa bodo dogodku glede na razne značilnosti dodelili primerno označko, na podlagi katere bo stekel postopek. Vseh operativnih centril pa bo zanj levid na ekranu takoj jasno pokazal, kje je do nesreče prišlo. (af)

SEŽIGALNA NAPRAVA - Spet polemike zaradi odpadkov iz Kampanije

Smeti z juga niso nujno slabše od naših

Greenaction opozarja na vlak, ki naj bi prispel danes - Omero: Solidarnost med deželami je nekaj dobrega

Naravovarstveniki že dalj časa opozarjajo na odpadke iz Kampanije, ki jih sežigajo v tržaški sežigalni napravi v Ulici Errera. To so baje odpadki, ki jih v okviru solidarnostnih ukrupov za odpravo težav v Kampaniji pošljajo v razne italijanske dežele, med drugim tudi v Trst. Organizacija Greenaction Transnational in slovenski Alpe Adria Green (AAG) vztrajno trdita, da so to »nekontrolirani« škodljivi odpadki, ki naj bi bili zelo radioaktivni, saj se v napravi pogosto vključi alarm za zaznavanje radioaktivnih snovi, prstevnes pa naj bi v Kampaniji nedvomno imela kamora. »Javne uprave so gotovo seznanjene s tem, kar se dogaja, saj mora prevzem kampanijskih odpadkov dovoliti deželna uprava. To se torej dogaja v popolni tišini, občane pa nenehno zastrupljajo,« piše na spletni strani organizacije Greenaction, ki navaja, da bo danes dopoldne prispelo v Trst prvi osem vagonov smeti. Vlak iz okolice Caserte naj bi se ustavil v Žavljah, od koder naj bi jih s tovornjaki pretvorili v sežigalnico. Predstavnik AAG Franc Malečkar je včeraj naglo pozval slovenskega predsednika vlade, ministra in evropskega komisarja Janeza Potočnika, naj »odreagirajo, zahtevajo pojasnila in ustavijo kriminal«.

Podjetje AcegasAps, ki upravlja sežigalnico, nam včeraj ni dalo zahtevanih pojasnil, postopek pa je opisalo že nekajkrat. V nedavnem sporočilu za javnost je opozorilo, da odpadki iz Kampanije sploh niso »nekontrolirani«. Ne prihajo iz divjih odlagališč, temveč iz avtoriziranih centrov za ločevanje in mletje odpadkov. Vse smeti - ne glede na izvor - pa so v tržaški sežigalcini predmet notranjega kontrolnega sistema. Nadzorni načrt in postopek za pridobitev okoljskega dovoljenja predvidevata mesečno preverjanje izpustov, ki ga opravlja neodvisen laboratorij.

Da ne bi začigali kakršnihkoli radioaktivnih snovi, morajo vse odpadke (po dogovoru s prefekturo, okoljsko agencijo Arpa in gasilci) obvezno pregledati s primereno napravo. Postopek spreminja izvedenec, ki je v skladu z zakonskimi predpisi vpisan v poseben poklicni seznam. Omenjena naprava včasih resda nazna povečano radioaktivnost, to pa velja po podatkih podjetja AcegasAps v enaki meri za kampanijske in vsakdanje tržaške odpadke. Najpogosteje gre za zdravstvene odpadke, povezane z radio-terapijo, scintigrafijo ipd. V primeru višje stopnje radioaktivnosti steče postopek, ki je dogovoren s prefekturo: odgovornost nad tovornom prevzame drug specialist, ki preglede odpadke in ugotovi vrsto izotopa, na podlagi tega pa določi, v kolikšnem času se bo radioaktivnost polegla. Snov uskladiščijo v nepropustnem kontejnerju, na koncu te-

ga obdobja in po večkratnih kontrolah pa jo končno sežgejo. Konec februarja je v deželnem svetu zahteval pojasnila tudi svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. Podpredsednik Dežele Luca Ciriani je v svojem odgovoru pojASNIL, da je v letu 2011 prispeval iz Kampanije 11.830 ton odpadkov, in sicer iz naprav v krajih Giugliano in Tufino, ki premoreta okoljsko dovoljenje predsedstva ministrskega sveta. Odpadki sodijo v razred nenevarnih posebnih odpadkov s šifro CER 191212. Ciriani pa je v zvezi z navadnimi odpadki trdil, da še ne prihajojo v Trst.

Včeraj smo se obrnili še na tržaškega občinskega odbornika Fabia Omera, ki je pristojen za podjetja, pri katerih je soudelezena Občina. Dejal je, da sežigalna naprava sprejema med drugim tudi odpadke iz Gorice in Lignana, uvažanje odpadkov pa je donosno. V zvezi s Kampanijo včeraj ni razpolagal s podrobnejšimi podatki, ob ekonomski plati pa je izpostavil pomembno plat solidarnosti med deželami. »Ves postopek je vsekakor nadzorovan in močno dvomim, da kamoristi vtičajo v kupe smeti svoje umorjence,« je ironično zaključil Omero. (af)

Odpadki v
sežigalnici v Ulici
Errera

KROMA

MIRAMARSKI REZERVAT - Predstavili poletno sezono

Pogled pod gladino morja

Vse poletne mesece bogat program dejavnosti za najmlajše pa tudi za turiste in ljubitelje narave

Miramarski naravni rezervat bo tudi letos poleti pripravil pester koledar dogodkov, ki bodo namenjeni tako najmlajšim kot staršem, pa tudi turistom, ki bodo lahko spoznavali bioraznolikost tržaškega zaliva. Zanimiva je počutna prireditve bo tudi letos dozorela ob podpori Pokrajine Trst. Več o letošnjih izvedbi znanstvene in biološke prireditve so včeraj na novinarski konferenci povedali pokrajinski odbornik za okoljevarstveno vzgojo Vittorio Zollia, direktor Miramarskega morskega parka Maurizio Spoto in Sara Famiani, odgovorna za promocijo dejavnosti te inštitucije.

Zollia je uvodoma povedal, da Pokrajina podpira projekte, ki imajo vzgojno-zobraževalno poslanstvo, v sklopu katerega posamezniki skrbijo tudi za okoljevarstveno vzgojo, izvedeli pa smo tudi, da je Pokrajina Trst za realizacijo tega projekta namenila 70 tisoč evrov. Maurizio Spoto je nato analiziral dejavnost njihovega centra, ki je aktivni čez celo leto, vendar pa njihove dejavnosti višek dosežejo v poletnem času, ko imajo šolarji počitnice. Več o programu letosnjih pobud pa je povedala Fa-

Junija spet prirejajo »seawatching«, ki je lani požel velik uspeh

ARHIV

mianjeva, ki je razložila, da bodo postregli tako s praktičnim kot teoretičnim delom, prizorišči dogajanja pa bo ob obali med Griljanom in Miramarskim parkom.

Dogajati se bo začelo s koncem pouka v letošnjem šolskem letu; 11. junija bomo začeli s prireditvijo Sea watching (glejanje

morja), ki je lani in predlani požela velikanski uspeh, je pojasnila koordinatorka projekta. V tednu med 11. in 18. junijem bodo tako otroci lahko izvedeli veliko koristnih informacij o tržaškem zalivu, predvideni pa so tudi sprehodi po Krasu. Zelo zanimiv bo tudi teden med 18. in 24. junijem, ko bo na sporedu Turtle week oz. teden posvečen željam. Poleg tematskih delavnic in predavanj si bo občinstvo lahko ogledalo tudi zelo zanimivo tridimenzionalno razstavo o želvah, ki naj bi bila na ogled v mestu. Junij se bo končal s tečajem potapljanja za otroke.

Program dogodkov bo pester in bogat tudi julija. Julijski ponedeljki bodo tako rezervirani za najmlajše, ki bodo v plitvi vodi s posebnimi napravami lahko občudovali podmorsko življenje, 13. julija bo posvečen delfinom, 15. julija pa bodo zainteresirani lahko spoznavali svet koristnih in škodljivih insektov. V znamenju spoznavanja morja, njegove raznolikosti in ekologije bo minil tudi mesec avgust, ki bo postregel tudi s kreativnimi delavnicami ob morju. Naj povorno še to, da bodo okoljevarstveniki iz organizacije WWF poskrbeli tudi za tri javna srečanja, v sklopu katerih bodo na plažah v Nabrežini in Križu osveščali kopalce o nevarnosti plastičnih odpadkov.

Naša prireditve se širi, vse več je sodelujočih posameznikov, ki predstavljajo svoja znanja in spremnosti, povezana s poznanjem našega morja in organizmov, ki živijo v njem, je včeraj razlagal Maurizio Spoto, ki je večkrat tudi dejal, da si Miramarški rezervat prizadeva promovirati tako posebnosti Krasa kot tudi obalnega pasu. Več o celotni prireditvi pa je mogoče dobiti na spletni strani www.riservamarinamirama-re.it, za vsako dejavnost pa je priporočljiva vnaprejšnja rezervacija na telefonski številki 040224147, so nam še povedali na včerajnjem srečanju z novinarji. (sc)

Carlo Baffi

KROMA

STARO MESTO Priprli brata, ki prodajata pametne droge

V začetku tega leta so tržaški občinski policisti prejeli obvestilo, da so mladega Tržačana, ki je zaužil t. i. parametno drogo (»smart drug«) sprejeli v bolnišnico. Snov - po embalaži sodeč naj bi šlo za nekakšen parfum - je kupil v trgovini v Ul. Lazzaretto vecchio. Stekla je preiskava in redarji so potrdili, da so parfumi, dišave in drugi proizvodi v trgovini opojne substance z laboratorijsko pripravljenimi aktivnimi principi, ki imajo na pretežno mladih porabnikih pogosto zelo močne učinke, a še niso na seznamu prepovedanih drog. Prav zaradi tega pa sodniki prodajale le redkokdaj ob sodijo. Občinski policisti so vsekakor aretirali dva brata, 30-letnega M. A. in 34-letnega S. A., ki sta v svoji prodajalni ponujala tovrstne droge po približno deset evrov za gram. Zasegli so tudi osem sadik konoplje in opremo za njihovo gojenje. Gibanje UnAltra Gioventù poziva k takojšnjemu zaprtju tovrstnih trgovin.

PREISKAVA - Tožilstvo preiskuje policiste Kdo je odgovoren za Alinino smrt?

»Če je bil postopek napačen, so odgovorni vsi, ker so vsi vedeli.« Tako je državni tajnik združenja policijskih funkcionarjev (ANFP) Enzo Letizia za tiskovno agencijo Adnkronos komentiral preiskavo o smrti 32-letne Ukrajinke Aline Bonar Diačuk, ki si je 16. aprila vzela življenje na openskem policijskem komisariatu.

V preiskavi, ki jo vodi državno tožilstvo v Trstu, je vodja urada za imigracijo Carlo Baffi osumnjen ugrabitve in nenamerne uboja, ker za pridržanje Ukrajinke naj ne bi bilo razlogov. Med hišno preiskavo pa so v Baffijevem uradu in na domu zasegli več knjig, le-pakov in drugih predmetov s fašističnimi simboli, vključno z napisom »ufficio epurazione«. Letizia v bistvu trdi, da je državno tožilstvo, ki preiskuje okoliščine samomora, soodgovorno, saj mu je urad za imigracijo tržaške kvesture takrat poslal več sporočil o postopku v zvezi z izgonom iz države. »Tožilstvo je policija večkrat poročala o tujih državljanih, ki so jih v pričakovanju uradnega izgona odvedli na komisariat na Općinah. Policia ni ničesar skrivala. V tržaško tožilstvo vsekakor zaupamo,« je dejal policijski sindikalist.

Glavni tožilec Michele Dalla Costa pa je pred dnevi naznalil, da poleg Baffija preiskuje še nekaj oseb, ki bi lahko bile odgovorne za tragično odločitev Ukrajinke. Alino Bonar Diačuk so sredi aprila izpustili iz tržaškega zapora, v pričakovanju odloka za njeno vrnitev v domovino pa je polica pridržala na Općinah, kar se očitno dogaja tudi v drugih podobnih primerih. Odbor svobodnih in enakih državljanov medtem poziva minstre, tržaškega poslanca Demokratske stranke Ettoreja Rosata, župana Roberta Cosolinija in krajevne uprave, naj obravnavajo primer. (af)

ETTORE ROSATO Sedaj proglašen od Trsta do Kopra

Ker je nova dvotorična železnica od Divače do Kopra zaradi finančnih težav pod velikim vprašajem, postaja znova spet zelo aktualna železniška povezava med Trstom in Koprom. Tako razmišlja poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato, ki poziva Montijo vladu, naj vzpostavi s Slovenijo politična in diplomatska pogajanja za gradnjo le nekaj kilometrske železniške povezave. Proga bi po Rosatovem mnenju zelo koristila obema pristaniščema in obema državama.

Poslanec leve sredine je s tem v zvezi včeraj pisal zunanjemu ministru Riccardu Terziju ter ministru Carradu Passeri (infrastrukture) in Enzu Moaveru Milaneseju (evropske zadeve). Rosato je prepričan, da z zelezniško povezavo med Koprom in Trstom nikakor ne gre odlašati, kar bi se moral zavestiti zlasti v Sloveniji, ki so temu načrtu vedno nasprotovali. Železniško povezavo med pristaniščema podpira tudi Dežela Furlanija-Julijške krajine.

Pred poštnimi uradi kadel pokojnine

Policisti mobilnega oddelka so aretirali 37-letnega Tržačana Robija Indelicata, ki je v raznih mestnih četrtih okradel najmanj pet priletnih žensk. Indelicato je tativne izvajal z ukradenimi motornimi kolesi, ki jih je namenoma parkiral v bližini natančno izbranih žrtev. Le-te so stare od 60 do 80 let, tat pa jih je ukradel večje denarne zneske, navadno celo mesečno pokojnino. Čakal jih je namreč pred poštnimi uradi.

V Podlonjerju film slavnega Kurosawe

V domu Jure Canciani v Podlonjerju bodo drevi ob 20.30 predvajali film Rashomon slavnega japonskega režiserja Akire Kurosawa. Predvajanje, ki se bo začelo ob 20.30, je sad sodelovanja filmskega krožka Chaplin in krožka ARCI Stella. Vstopnica je možna v letno izkaznico italijanskega filmskega združenja, ki stane 10 evrov.

Knjiga o varnosti

V tehnično-znanstveni knjižnici Univerze (Trg Europa 1) bodo danes ob 16. uri predstavili knjigo o dostopni varnosti med praksou in teorijo, ki jo je uredil Giorgio Sclip.

V Rossetti spet glasbeni popoldnevi

Tudi letos bo gledališče Rosetti gojilo priljubljeno pobudo glasbenih popoldnevov, ki so jo včeraj predstavili na pobudo združenja priateljev operete. Na sporedu bodo trije koncerti. Prvi bo na programu prihodnjo sredo, 23. maja, ko bodo ljubitelji glasbe prisluhnili recitalu Goodbye Berlin po sledovih Kurta Veila. Drugi koncert bo v sredo, 30.5. (On Air-glasba v živo), tretji pa v pondeljek, 4. junija (glasba znanih avtorjev, kot sta Ennio Morricone in Astor Piazzolla).

V spomin Franca Serpe

V parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu (rožni vrt) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo, ki je posvečena spominu preminulega profesorja klasične filologije Franca Serpe, ki je bil tudi priznani raziskovalec glasbe.

KIA - Kakovost korejskih avtomobilov se vidno izboljšuje

Novi cee'd je večji, zmogljivejši, skratka zrelejši od predhodnika

Nov samodejni menjalnik z dvojno sklopko - Štirje paketi opreme - Zanimiva cena

Kiin model cee'd je bil star že 5 let, se pravi, da je bila obnova nujna. Ko so predstavili prvo generacijo cee'da so napovedali novo dobo za korejsko tovarno ter začetek proizvodnje v slovaški Želini. Novi Kia cee'd je sedaj, večji, prostornejši in odločno bolje opremljen od predhodnega. Najbolj pa je opazen skok v kakovosti izdelave in uporabljenih materialov, ki so na visoki ravni.

Novi cee'd je takoj prepoznaven najprej zaradi značilne maske hladilnika (tigrov smrček, pravijo Koreci, z njim lastno fantazijo), a tudi zaradi lepo vidne klinaste bočne linije avtomobila. Za sedaj je tu limuzinska različica cee'da, kaj kmalu pa bo prišel tudi kombi. Novi cee'd je oblikovno kombinacija že znanega ria in večje optime (ki je na italijanskem tržišču za sedaj še ne bomo videli), z dinamično, skoraj bi rekli športno podobo. Slednje je zanimivo zato, ker je novi cee'd postavljen na enako platformo kot predhodnik, a je zaradi malce daljše karoserije (431 cm), širših kolotekov in manjše višine (147 cm) ob enaki medenoski razdalji videti precej bolj dinamično, športno in všečno.

Vtis, ki ga ima voznik, ko sede v novincu je izredno pozitiven: zgornja del armature plošče je odet v mehko plastiko, gumbi so iz pravvrstne plastike, volanski obroč lepo sede v roko in ni tanek, namesto klasičnega analoga prikazovalnika hitrosti pa se nahaja digitalni zaslon (pri višji stopnji opremljenosti), ki poleg hitrosti (v analogni grafiki) prikazuje še

Dida Novi cee'd ima dokaj dinamično linijo (zgoraj), panoramsko streho dobite za doplačilo (spodaj)

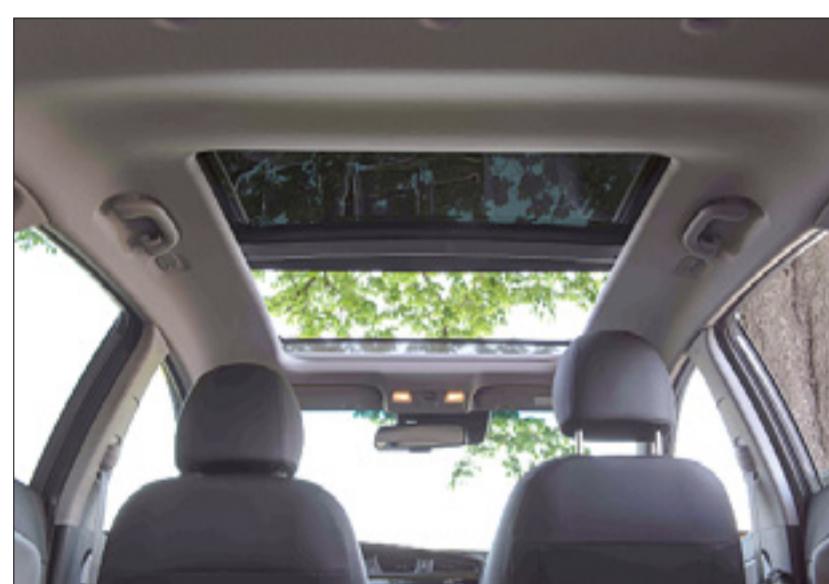
celo vrsto pomembnih podatkov avtomobilskoga računalnika. Ergonomija in preglednost sta odlični, stikala lepo oblikovana, podrobnosti navdušijo – na primer ogrevan volanski obroč, zmogljivi »infotainment« sistem in še bi lahko naštevali.

Predstavitev nove Kie je bila tudi priložnost, da se seznamimo z novim 6-stopnjskim samodejnimi menjalnikom z dvojno sklopko DCT, ki je namenjen 1600-kubičnim bencinskim različicam. Menjalnik je res

odličen, primeren bo tudi za bolj zmogljive agregate. Cee'd bo kupcem na voljo z dvema bencinskima in dvema dizelskima motorjem. 1,4-litrski bencinski motor zmore 100 KM, 1,6-litrski bencinski motor z neposrednim vbrizgom goriva pa 135 KM – obe motorja že poznamo od prej. Tudi dizelsko motorno paleto sestavljata dva pozana motorja, 1,4-litrski CRDi zmore 90 KM, 1,6-litrski pa 110 in 128 KM. Noben od motorjev torej ni ne vem kako športno naravnani, tudi v vožnji pustijo dokaj umirjen vtis. Naj omenimo tudi dejstvo, da kupci lahko za večino motorjev izberejo tudi ekološki paket eco-dynamics, ki obsega sistem start & stop, daljša prestavna razmerja v menjalniku in pnevmatike z manjšim kotalnim uporom: tako opremljena močnejša dizelska različica porabi v povprečju le 3,7 l/100 km in izpusti v zrak 97 g CO₂ na kilometr vožnje.

Cee'd bo na voljo v štirih paketih opreme (active, cool, class in platinum). Vstopna različica active je na voljo za najšibkejšo bencinsko in dizelsko različico, platinum pa za obe najmočnejši. Cena vstopnega bencinskega modela je 16.400 evrov, najdražjega turbodizla pa 23.850 evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

NOVOST - Koncept predstavili v Pekingu

Prihodnja Škoda bo rapid

Avto bo namenjen tako evropskemu kot kitajskemu trgu

Nova kompaktna Škodina limuzina se bo imenovala rapid. Češki avtomobilski proizvajalec je to informacijo objavil pred kratkim v sklopu avtomobilskega salonu AUTO CHINA 2012 v Pekingu. Novi mo-

del bo v Evropi premierno predstavljen še letos. Od leta 2013 pa bodo rapid izdelovali in prodajali tudi na kitajskem tržišču. Kakšen naj bi bil videti ta kitajski model, razkriva predserijska študija missionL Chi-

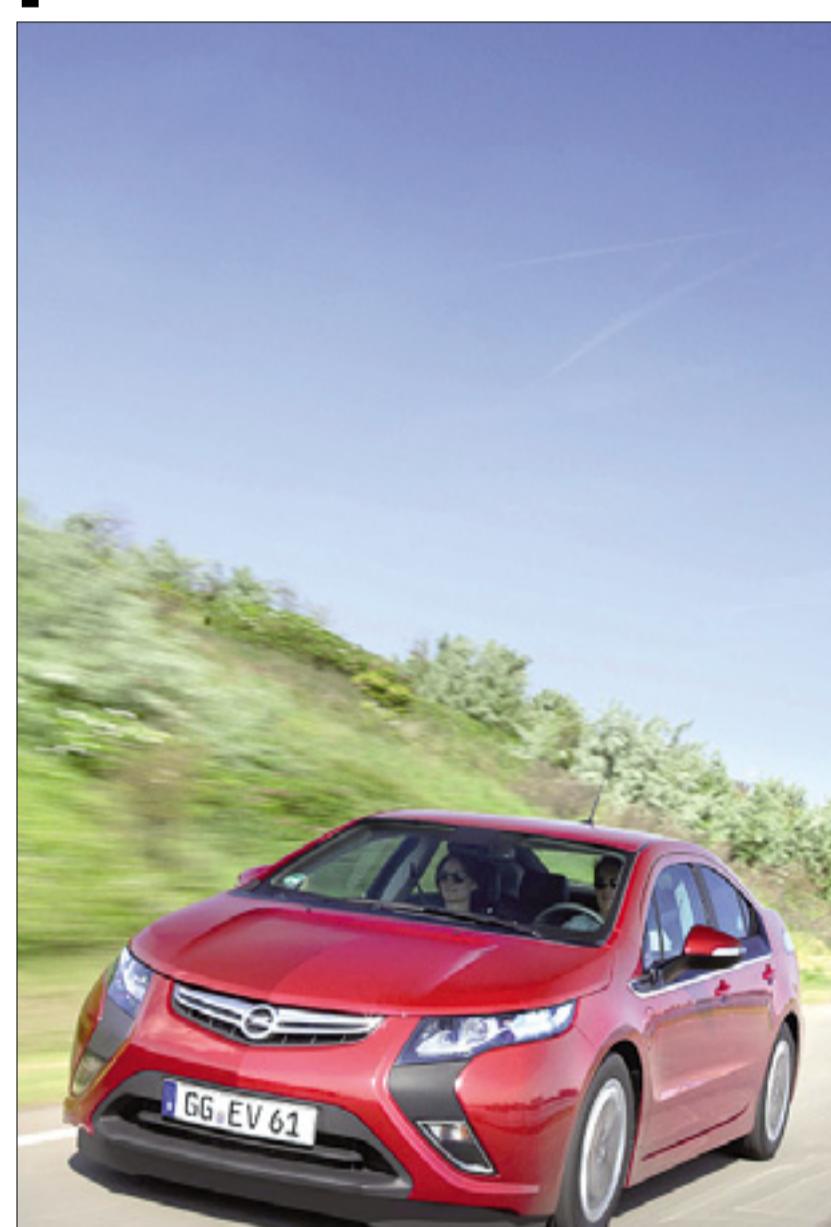
na, ki jo Škoda razstavlja v Pekingu. »Škoda je v okviru svoje strategije rasti začela z največjo modelsko ofenzivo v zgodovini družbe in bo v naslednjih letih v povprečju vsakeh šest mesecev na trg pripeljala nov model,« je povedal predsednik uprave družbe Škoda Winfried Vahland na Škodini tiskovni konferenci v Pekingu. »Škoda rapid je naš naslednji novi model, ki je osrednjega pomena za našo rast in ki nam bo zagotovil močan zagon na mednarodnih trgih,« je še dejal.

Škoda rapid je model, ki se bo v modelski paleti umestil med fabio in octavio. To bo privlačen družinski avto za segment, ki povsod po svetu beleži močno rast. Kakšna naj bi bila njegov dizajn in koncept, razkriva študija missionL. V okviru snovanja notranjosti za vozilo je avtomobilski proizvajalec med kitajskimi kupci opravil široko zastavljen anketo, ker jim želi ponuditi avto, ki si ga dejansko želijo. »MissionL China« in prihodnji kompaktni model, ki bo sledil tej študiji, torej predstavlja idealno kombinacijo tradicionalnih vrednot Škode in specifičnih zahtev kitajskega trga.

OPEL - Začetek električne mobilnosti

Ampera za 100 km porabi le 2 evra

Prejšnji teden se je začela prodaja nove Opel ampera, katere bistvo je v pogonu na električni pogon, ki za razliko od ostalih novodobnih hibridov dejansko pelje na elektriko, dokler ima za to potrebitno dovolj energije. Za pogon v prvi vrsti skrbi elektromotor s 110 kW in 370 Nm navora, za podaljšan doseg pa je tu še bencinski 1,4-litrski Ecotec motor s 86 KM. Skupni doseg tako lahko znaša preko 500 kilometrov, medtem ko litij-ionski akumulatorji zagotavljajo energijo za 40 do 80 kilometrov vožnje. Izračuni so pokazali, da za 100 prevoženih kilometrov ampera v povprečju potroši za dobra dva evra električne energije. Neodvisne raziskave so pokazale, da je ampe-

rin doseg vožnje izključno na energijo iz akumulatorjev, torej vožnje brez emisij, skladen s potrebami 80 odstotkov vozников v Evropi, saj naj bi ti ne prevozili več kot 50 kilometrov dnevno.

Novo ampero so prejšnji teden predstavili ministru za okolje Cliniju, ki je poudaril, da je danes električna mobilnost realnost.

V Evropi so za letošnje leto predvideli prodajo približno 10 tisoč ampere, od katerih so jih 7 tisoč že prodali. Naj omenimo še zanimiv podatek iz nemške raziskave, ki navaja, da bi se poraba električne energije v Evropi povečala za tri odstotke šele takrat, ko bi na cesti bilo milijon električnih vozil.

GLOSA

Zgodovina Furlanije med drugo svetovno vojno

JOŽE PIRJEVEC

Naneslo je, da sem se zadnje čase večkrat dotaknil zgodovine Furlanije med drugo svetovno vojno. Ker z mlajšimi kolegi delam na projektu o prispevku slovenskih diplomatov pri oblikovanju zunanje politike Titove Jugoslavije, sem zastavil z nekaterimi med njimi vrsto intervjujev, ki so se izkazali nadvse zanimivi. Ko steče pogovor, se seveda ne omejimo samo na diplomacijo, ampak se dotaknemo celotne biografije sogovornika.

Tako je na primer Gorazdu Bajcu in meni Antonu Vratušu včeraj pripovedoval, kako so ga leta 1942 Italijani aretirali in ga poslali najprej v Gonars, pozneje pa na Rab. Od številnih bridkih izkušenj, ki jih je doživel v obeh taboriščih, pravi, ga je najbolj presunil prihod z živilskim vlakom iz Ljubljane na železniško postajo v bližini Gonarsa. Vklenjene ujetnike, ki jih je bilo približno štirideset, so karabinjerji peš odpeljali v taborišče, tako da bi ljudje videli, kakšne uspehe žanje italijanske vojske. Ob cesti je bil špalir otrok, ki so jih za to priliko načrtno pripeljali iz šol. Vpili so »banditi, banditi« ter na nesrečne pljuvali. Fašistična vzgoja.

»Vranova« omemba te epizode, me je spodbudila, da v današnji glosi spregovorim o polemiki, ki se je pred kratkim vnela med zgodovinarico Eleno Aga-Rossi in mano. V zborniku, posvečenem pokolu pri Porčinju/Porzusu, ki je pravkar izšel pri založbi Il Mulino, se je omenjena gospa obregnala ob mojo interpretacijo dogodka, kakor jo na kratko podajam v študiji o »fojbah«. V moskovskih arhivih Kominterne sem našel namreč pismo Vincenza (Vittoria) Bianca, naslovljeno na Togliatti, v katerem mu je januarja 1945 prikazoval razmere v Furlaniji in govoril o napetosti, ki da obstaja med Oso-

povci (belimi partizani) in (rdečimi) Garibaldinci. Med drugim mu je tudi povedal, da so Osopovci pred kratkim pobili pet Garibaldincev, kar je med slednjimi vzbudilo dosti hude krvi. Ta podatek sem navedel v svojem besedilu, da pojasnim atmosfero, v kateri je prišlo do pokola Osopovcev februarja 1945. Ker omenjena interpretacija kolegici ni bila všeč, saj ni v sozvočju z njenom, me je obtožila, da navajam dokument, ki ga v moskovskih arhivih ni najti.

Reagiral sem tako, da sem ji na spletni strani italijanskega zgodovinskega društva posredoval vse potrebne podatke, na kar mi je odgovorila, da vir, na katerega se opiram, ni verodostojen. Očitno je bolj tehtna njena pripoved, ki ne sloni na nobenem viru. In kakšna je? Po njenem je ob koncu vojne prišlo do dogovora med italijanskimi komunisti in slovensko OF, da nova meja med Italijo in Jugoslavijo zaobjame del, če ne celotno Furlanijo – v prid Jugoslavije seveda. Ker so Osopovci temu nasprotovali in se postavili v bran domovine, so jih Garibaldinci pobili (verjetno po nalagu IX. Korpusa, ki je povejival eni od njihovih enot). Skratka, šlo je tako sugerira Elena Aga-Rossi - za boj med izdajalskimi komunisti, hlapci slovenskih nacionalistov, in nedolžnimi patrioti (nič začo se so paktirali z X. MAS in verjetno tudi z Nemci).

Takemu črno-belemu poenostavljanju zgodovine, ki očitno služi še vedno aktualnemu političnemu diskurzu o »agresivnih« Slovanih, sem se z argumenti postavil po robu. V upanju, da tudi na Kvirinalu berejo spletne strani italijanskega zgodovinskega društva. Kajti, kot znano bo predsednik Giorgio Napolitano konec meseca uradno obiskal Furlanijo.

CANNES - Začel se je 65. filmski festival

Na sinočnjem odprtju mladinski film z zvezdniško zasedbo

Petinšestdeseti canneski festival se je sinoč odprl s celovečerjem Wesa Andersona Moonrise Kingdom. Pustolovsko pravljico, ki je slavni »croisette« na otvorenem večer zagotovila prisotnost Brucea Willisa, Billa Murrayja, Edwarda Nortonja in Tilda Swinton, zvezdniške ekipi, ki je še enkrat potrdila sijaj francoskega filmskega dogodka.

Andersonov film, ki ga je režiser postavil na otok New Englanda leta 1965, pripoveduje o dvanajstletnih prijateljkih Samu in Suzy, ki zbežita od doma prav na dan uničujoče ujme. Ob spominu na naravno katastrofo, ki se je seveda zapisala v zgodovino majhnega otoka, je delo tudi simpatična zgodba o prijateljstvu in glasbi, ki jo je mojstrska, skoraj slikarska roka kanadskega režisera še kako prečiščivo oblikovala.

Letošnjo obletnico bo Cannes v prihodnjih dveh tednih obeležil z za festival tipično mešanico avtorskega filma (Michel Haneke, David Cronenberg, Carlos Reygadas) in prisotnostjo nekaterih zvezd in zveznikov (v naslednjih dneh se bodo med drugimi po slavnih rdečih preprogi spreghodili Brad Pitt, Nicole Kidman, Robert Pattison, Marion Cotillard, Sean Penn). Prihodnji teden bo na Azurno obalo prišla tudi pevka Kylie Minogue.

Še posebej slavnostna je tudi podoba, ki so si jo prireditelji izbrali kot simbol petinšestdesetege festivalskega rojstnega dne: Marilyn v črnobelem, ki ugasa svečko na torti.

O zlati palmi letošnje izvedbe bo odločala žirija, ki ji bo predsedoval Nanni Moretti, ob njem pa bodo sedeli še režiserji Alexander Payne, Andrea Arnold,

Raoul Peck in Hiam Abbass, modni kreator Jean Paul Gaultier ter igralec Ewan McGregor in igralki Diane Kruger ter Emmanuelle Devos.

Med današnjimi filmi gre prav gotovo omeniti dokumentarec Roman Polanski: a film memoir, ki bo na sporednu v italijanskih kinodvoranah že jutri. Pol drugo uro trajajoči intervjuji obnavlja življenjsko zgodbu skoraj osemdesetletnega poljskega režisera. Kot je o tem povedal tudi sam Polanski, je pristal na povabilo režisera Laurenta Bouzureauja in prijatelja Andreja Braunsberga, ki ga tudi intervjuja, da bi enkrat za vselej osebno spregovoril o dogodkih, ki so tako tragično zaznamovali njegovo življenje. Polanski se bo takoj po desetih letih odsotnosti, odkar si je njegov Pianist zagotovil zlato palmo, spet vrnil v Cannes. (Iga)

VREME OB KONCU TEDNA

S šibkim anticiklonom prihaja izboljšanje

DARKO BRADASSI

Tudi včerajšnja druga in zadnja vremenska fronta ob tokratnem izrazitem preobratu »ledenih možev«, je bila po pričakovanih nadvse solidna. Prinesla je precejšnje količine padavin, predvsem pa občutno ohladitev. Marsikje v gorah je snežilo, temperatura pa se je tudi ob morju spustila pod 10 stopinj Celzija. Ponovno je zapihala burja.

Zgornovi so višinski podatki, ki jih je zabeležila radiosonda iz Campoformida pri Vidmu. Včeraj opolnočji je na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila +5,8 stopinje Celzija, včeraj opoldne pa na isti višini -0,9 stopinje Celzija. Ozračje se je torej v nekaj urah v povprečju od že itak razmeroma nizkega izhodišča še dodatno ohladilo za skoraj 7 stopinj Celzija. V popoldanskih urah je bilo ozračje nekaj več kot 8 stopinj Celzija hladnejše od dolgoletnega povprečja. Ničla se je spustila do nadmorske višine 1300 metrov, meja sneženja pa je bila na višini 700 do 800 metrov. Povsem zimska slika, torej.

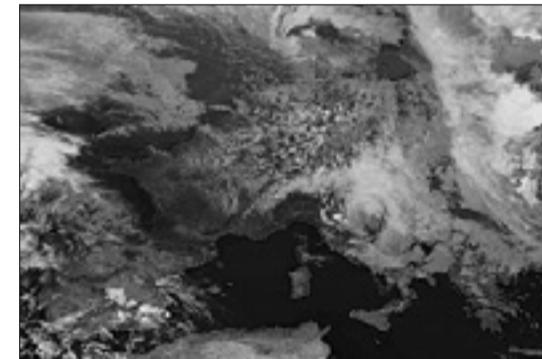
Ne smemo tudi pozabiti, da se je vse to dogajalo le nekaj dni po izraziti sobotni subtropski otoplitvi. Tedaj je radiosonda na isti višini namerila za ta čas verjetno rekordno temperaturo 18,4 stopinje Celzija. V štirih dneh so se torej višji sloji ozračja v povprečju ohladili za 19,3 stopinje Celzija! Gre prav gotovo za izjemno spremembu. Razlike v prizemnih temperaturah pa so mestoma celo presegale 20 stopinj Celzija. Preteklo soboto smo marsikje namerili 30 stopinj Celzija, včeraj pa manj kot 10 stopinj Celzija. Ničla izoterma je bila preteklo soboto na povsem poletni višini skoraj 4.000 metrov.

V te ekstreme nedvomno sodi tudi sobotni vrtoglav padec temperature morja, ki ga je nameril ARSO. Med 23. uro in 8. uro v nedeljo zjutraj, torej le v devetih urah, se je morje ohladilo za neverjetnih 9 stopinj Celzija, kar se navadno zgodi v več mesecih. Ta nenavadni pojav sta povzročila izjemna

ohladitev ozračja in močna burja, ki je dobra premešala morje, slednje pa je bilo v globinah zaradi ostrih zimskih temperatur še zelo mrzlo.

Po sinočnjem odhodu fronte se ozračje umirja. Na vrsti je sedaj anticiklon, ki nam bo prinesel več dni s precej stanovitnim in povečanim vremenom, vendar nima nič skupnega z izredno vročim subtropskim anticiklonom, ki nas je zapustil v soboto. Ob prevladajočem sončnem vremenu bodo ponekod, predvsem v popoldanskih urah v goratem svetu, možne posamezne krajevne plohe, ki pa bodo iz dneva v dan manj verjetne. Posledno bo tudi topleje. Najnižjo temperaturo bomo namerili ravno danes zjutraj, medtem ko se bo živo srebro čez dan marsikje že dotaknilo 20 stopinj Celzija. Danes in jutri bo povečini sončno z občasno zmerno oblačnostjo, v popoldanskih urah pa bo lahko ponekod spremenljivo oblačno. V soboto in nedeljo bo povečini sončno in topleje. Najvišje dnevne temperature bodo do okrog 25 stopinj Celzija, ob morju pa bomo namerili kakšno stopinjo manj. V nedeljo popoldne se bo predvidoma že začela večati oblačnost pred novim poslabšanjem.

Na sliki: vremenska fronta je sinoč zapuščala naše kraje, prihaja razmeroma šibak anticiklon

PISMA UREDNIŠTVU

Na Razprtih obzorjih ni klopic

Vsem bralcem toplo pipočam, da si ogledajo razstavo slikarskih del slovenskih zamejskih umetnikov Razprtih obzorja, ki je postavljena v bivši tržaški ribarnici. Razstava bodo zaprli čez mesec dni, 17. junija, zato je vendarle še nekaj časa za njen obisk, saj gre za enkratno priložnost, ki je ne gre zamuditi.

In sedaj dobrohotna kritika:

Razstava je vendarle velika in stati toliko časa pokonci, da si jo vso ogledamo, je kar utrudljivo. Ker bo razstava odprta še mesec dni, je še čas, da organizatorji poskrbjajo za klopce, kjer naj bi se obiskovalci lahko usedli in odpocili. Marsikatera slika je vredna, da bi se sede bolje zagledali vanjo. Mislim, da bi bil strošek za najetje takih klopc minimalen. Le škoda, da niso organizatorji pomislili tudi na to, saj so domala vse galerije opremljene tako, da se obiskovalci lahko tudi usedejo.

Filip Fischer

Šentjakobske cerkvene pevske zbor

V nedeljskem Primorskem dnevniku sem na 6. strani prebrala članek o Zori Perello. Lepo je, da spoznavamo svojo preteklost, da se zavedamo, kje so naše korenine, da (z)vemo kaj so naši predniki pretrpleli, da bi mi imeli lepo bodočnost. Vendar moramo v primerjavi med preteklostjo in sedanostjo iskatki pozitivne strani; črnogledost nam ne pomaga - kvečjemu nas odvrne od tega, kar bi mi lahko

pozitivnega storili.

Na tem pomislila, ko sem v članku prebrala besede »Tudi šentjakobske pevce ni, čeprav se sicer maloštevilni cerkveni zbor še oglaša med nedeljsko mašo«. Vsaka beseda ima svoj pomen, in besede ki imajo približno isti pomen lahko zadobjijo bistveno različne odtenke.

V šentjakobskem cerkvenem pevskem zboru poje pet najst pevcev. Če upoštevamo, da med italijansko mašo mladi (in manj mladi) brenkajo svoje pevke, ker italijanski verniki nimajo svojega pevskega zebra; in če upoštevamo, da ima ljubljanska stolnica približno isto število pevcev kot mi, se mi zdi beseda »maloštevilni« nekoliko neu mestna.

Slovenski pravopis razlaga besedo oglašati se: dajati zvoke, glasove (bolnik... se ne oglaša, muren se oglaša v travi, itd.). Beseda se mi zdi nekaj omaloževalna za pevski zbor. Šentjakobske cerkvene pevske zbor ne mislim kovati v zvezde: pojemo pri mašah in nimamo ambicij pevskega zebra. Trudimo pa se, da smo vsako nedeljo in vsak praznik prisotni, ker se zavedamo, kako važno je ohraniti slovensko besedo tudi v samem mestu.

»Kako bi Zora danes doživljala svoje mesto?« berem v Primorskem dnevniku. Mislim in upam, da bi bila tudi na nas »maloštevilne pevce« ponosna - in vesela, da šentjakobski zbor še vedno poje in s tem nadaljuje več kot 150-letno tradicijo.

Irena Pahor

NAŠ INTERVJU - Pogovor s prevajalko Jolkko Milič ob izidu njene antologije Kosovelovih pesmi

»Nebo je modro« ni treba v italijanščini napisati »modro je nebo«

Antologijo Ostri ritmi-Aspri ritmi bodo danes ob 18. uri predstavili na Kosovelovi domačiji v Tomaju

Jolka Milič pravi, da sicer nima kulta Srečka Kosovela, a da ji je pri njem všeč vse. Zato ni čudno, da je v antologijo Ostri ritmi - Aspri ritmi, ki je spomladi izšla pri Založništvu tržaškega tiska, skušala vključiti čim več Kosovelovih pesmi. »V tej knjigi so zbrani prevodi, ki sem jih bila že objavila v prejšnjih knjigah, in 150 novih,« pravi na svojem sežanskem domu, potopljena med knjige in časopisne izrezke. Kazalo Ostrih ritmov vsekakor šteje sedem strani.

Dvojezična antologija, ki jo bodo danes ob 18. uri predstavili na Kosovelovi domačiji v Tomaju, je zadnji in največji izbor Kosovelovih prevodov, ki jih je podpisala Jolka Milič. V njej je tudi bogat uvodni esej Mirana Košute, ki italijanskim bralcem predstavlja življenje in ustvarjanje kraškega pesnika, rojenega v Sežani leta 1904; ko je dvaindvajset let kasneje (l.1926) meningitis pretrgal njegovo življenje, je bil Srečko Kosovel neznano ime v slovenski poeziji, resnici pa je bil s svojimi verzi povedal že vse, piše Košuta. Njegova poezija je popolna, dodaja Jolka Milič.

Dvourni pogovor s sežansko prevajalko in publicistko je bil zanimiv in zabaven, spraviti na papir živahnost njenega razmišljanja pa dokaj težko. Kajti Jolka Milič je kot vulkan, iz katerega skoraj istočasno »bruhajo« anekdote, spomini, smeh, prevajalske izkušnje, bolj ali manj pikre pripombe, skoraj intimne izpovedi, ponoven smeh. Tako te na primer med ugotovitvijo, da je »nejlepše lekcije dobila od Italijanov«, mimogrede opozori: »Vi v Trstu pozabljate, da nimate več mej in se sami getizirate; morali bi se dosti bolj vključevati tudi na slovensko stran, tudi sami več zahtevati. Piccolo ima na primer vsak dan stran o Istri, naravnost škandalozno se mi zdi, da Delo nima podobne strani o Slovenčih v sosednjih državah.«

Ampak povod za pogovor je bil izid antologije, za katero je Jolka Milič pripravila tako izbor kot prevode, zato smo se skušali omejiti na njen prevajalsko delo in določanje Srečka Kosovela. Tistega Kosovela, ki ga vsi opisujejo kot majhnega, šibkega in bolehljega, umrlega za jetiko, »a je v resnici umrl za meningitisom in je bil za tisto dobo visok in postaven fant,« ki je bil, mimo grede, tudi »izrazito ljubezenski pesnik, izrazito straten, izrazito mlad.«

Spet »totalna mitologija je, da so Kosovelovi živeli v revščini: v tisti dobi je bil učitelj v vasi osebnost, zlasti pa nadučitelj kot njegov oče: meščanska hiša, ki so si jo zgradili v Tomaju, je še danes vila, poleg tega je ena hčerka študirala v Nemčiji, dva v Ljubljani ...«

Sežanska prevajalka svojega sovačana najraje imenuje Nesrečko. »Ne vem, ali jaz vplivam nanj napako, ali on name ... Ampak vsi čutijo potrebo, da ga kaj popravijo.« Ko pa jih ti opozoriš na napako, se hudejejo. »To je pomanjkanje samozavesti in ne-pomanjkanje samoljubnosti. Tisti, ki so samoljubni, so zelo agresivni do svojih lastnih ljudi in zelo servilni do vsakega drugega. Jaz mislim, da imamo pravico, da se motimo, ampak tudi pravico, da rečemo: oprostite, sem se motil. Sem pa malo navečana slišat, Jolka je hudobna, ona se vtiča povsod, ona vse ve. Če hočeš samo, da bi bilo lepo napisano, če si veste, si dlakocepec.«

Jolka Milič pravi, da je na prevajalsko pot stopila domišljavo. »Kot vsi domišljavci, ki ustvarjalno prevajajo in pod to ustvarjalnost večkrat skrijejo neznanje jezika, enega ali drugega. Na začetku sem prevajala Kosovela, Šalamuna, Zlobca in druge avtorje. Prve Kosovelove prevode sem dala brat sestri. Rekla mi je: če nočeš prevajati Kosovela, piši v svojem imenu.«

Meni se je to mišljenje zdelo izredno pametno. Prevajalec zame ne eksistira. Kaj vi veste kdo je prevedel Tolstoja ali Baudelaira? Prevajalci ne eksistiramo, to je najbolj žrtvovana stroka. Vi imate na sebi šal, na njem je prav go-

Jolka Milič v tržaškem Ljudskem vrtu med prvo predstavitvijo zbirke Ostri ritmi - Aspri ritmi

KROMA

tovo kdo podpisani; prevajalci so tudi podpisani, jaz imam ogromno prijateljev prevajalcev, če pa me vprašate, naj naštrem deset njihovih knjig, jih ne znam našteti.«

Jolki Milič nekateri očitajo, da prevaja preveč dobesedno. »To je večni refren: preveč dobesedno, semantično. Tega, da je bil Borges pristaš semantičnosti, niso brali. Če so prepričani, da so moji prevodi slabí, bi morali to dokazati in poiskati adekvatnega prevajalca, da jih popravi. Slabi prevodi škodijo Kosovelu.«

Zelo premišljeno izbiram besede, ker je ogromno sinonimov, nobeden ni prav enak. To pa me je spet naučila italijanska literatka Valeria Sisto Comar, ki sicer ni naredila kariere, ampak je bila izredno izredno občutljiva. Ona je bila moja prva poslušalka. Spraševala sem jo, kaj mi svetuješ, meni je bolj všeč ta beseda ... Ona mi je rekla: ti imaš določeno besedno bogastvo in ni nujno, da imajo vsi enakega. Ti imaš besedne simpatije in boš zato ugajala tistim, ki imajo podoben besedni zaklad kot ti. Prevedi so namenjeni tujcem, ki jeziku ne poznajo in bodo vzeli vse kot čisto zlatoto. Skušaj jemati vse besede nevtralno in jih postaviti na pesniški način.«

Res pa je, da so nekatere pesmi težko prevedljive. Na primer Kosovelovi Bori.

»Bori, bori, bori: ta o ti že pričara vzdušje tragedije. Pini, pini, pini pa seveda ne. Jaz recimo francoske poezije v slovenskem prevodu ne prenamam. Za-

MLADINSKE REVIE - Aprilski Pastirček

Razvijanje duhovne in bralne kulture v zgodnjem obdobju

Revija Pastirček tudi v aprilski številki zgledno izpolnjuje svoje poslanstvo razvijanja duhovne in bralne kulture v zgodnjem bralnem obdobju, saj se je urednik sodelavci za male radovedne bralce odpravil po aprilski duhovni poti. Aprila smo praznovali veliko noč, o kateri je v uvodnem pozdravu spregovoril tudi urednik Marjan Markežič, ki je vsem zaželel vesele praznike.

Urednikovim besedam sledi pesmica Ivanke Zavadlav z naslovom Prišla je Velika noč, ki pripoveduje o tem največjem krščanskem prazniku. Simpatično pesmico je prispeval Vojan Tihamir Arhar, ki v pesmici Oh, ta kuža! pripoveduje o kužku Pikiju, ki se obnaša prav nenavadno. Za glasbeno nadarjene bralce bo ravno prava uglašbena obhajilna pesem Ti vabiš me, ki jo je uglašbil Patrick Quaggiato. Med leposlovnimi besedili naj omenimo zgodbico Marize Perat z naslovom Gozd Matja in sinice, v kateri je avtorica lepo opisala prijateljstvo med gozdarjem in sinicami. Barbara Rustja je za to številko pripravila nadaljevanje zgodbice o dojenčici in metuljčku. Zelo poučna in zanima pa je rubrika Berte Golob, ki nam vsak mesec posreduje jezikovne nasvete. V tokratni številki lahko beremo o poštarju in pismonosi, ki sta zaradi elektronske pošte zelo ogrožena. Duhovita pa je v obliki stripa pripovedovanja pomladna zgdba, v kateri je mogoče izvedeti vse značilnosti spomladanskega obdobja. Za ljubitelje živali pa naj omenimo pripoved o kokljki in piščetu, ki jo je pred davnimi časi napisal Anton Martina Slomšek. Ana Rupil pa je na enem mestu zbrala koristne informacije o koprivi.

Del revije - tako kot veleva tradicija - osvetljuje tudi duhovne teme, ki so

to tudi razumem Slovence, ki ne prenašajo mojih italijanskih prevodov. Tisti, ki imajo radi Darjo Betocchi, kugejo njo v nebo, tisti, ki imajo radi mene, pa mene. Zdaj je zelo modna Martina Clerici, pridna punca, simpatična tudi.«

Jolka Milič spada v generacijo, ki je zrasla v Italiji, ni pa videla goretji Narodnega doma. Italijanskega jezika ni nikoli doživljala negativno. Zrasla je z italijanskimi prevodi.

»Moja najtežja knjiga je bila Pod svobodnim soncem, cim sem prišla do Izstoka, nisem znala izgovoriti njegovega imena. Kadarmi kdo reče, da ne more prebrati Kocbek, ga razumem. Besed sulica ali kopje nisem nikoli slišala v svojem kraškem dialektu: šla sem k mami v pekarino in vprašala, kaj pomeni. K sreči smo imeli tako mamo, ki ni nič rekla, če nas je videla s knjigo. Če smo brali, smo zanje delali.«

Knjig je na njenem sežanskem domu že vedno ogromno. Na mizi je v po-nedeljek ležala debela zbirka Tomaža Šalamuna. »To sem dobila v dar, ker sem prevajala Aleša Štegerja. Rekla sem mu, ti mi senkaš Tomaža Šalamuna, jaz ti pripravil La poesia di Aleš Šteger. Meni je krasno sedeti in prevajati: kadar prevajaš, ni treba misliti na svoje probleme, zlasti na tiste nerešljive (smeh). Zato si rajši delam jezikovne probleme, ali rešujem križanke in rečem: gospod bog, če si, jih reši ti, jaz jih ne znam.«

Poljanka Dolhar

NOVA GORICA - Konec abonmajske sezone Zliv dveh skladateljskih govoric s koncertom Komornega zbora Ipavska

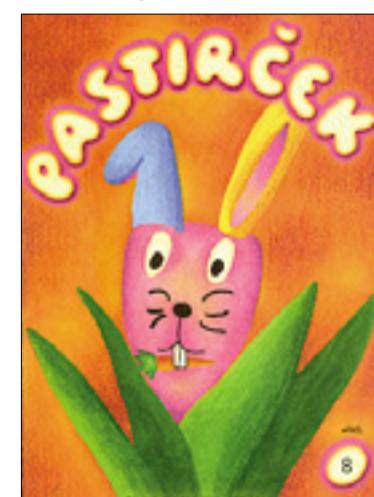

Koncert zboru Ipavska je bil vrhunc letošnje sezone

FOTO ATELJE PAVIČ ŽAVADLAV

Koncert Komornega zboru Ipavska je bil nedvomno vrhunc letošnje abonmajske sezone Kulturnega doma v Novi Gorici, ki ga je publike s te in one strani meje nagradila s polno dvoranino in toplimi aplavzi. Zahteven izbor skladb v duhu kulturnega prostora, ki je edinstveno stikajo slovenski, furlanski in italijanski svet ob zahodnem robu države, je v enem večeru povezel dva sodobna skladatelja, ki ustvarjata ob Tržaškem zalivu: primorskega ustvarjalca Ambroža Čopija, enega izmed najbolj izvajanih zborovskih skladateljev pri nas, ter Marcia Sofianopula, tržaškega skladatelja in glasbenega pedagoga, direktorja osrednje tržaške kulturne organizacije Cappella Civica del Comune di Trieste.

Njuni izrazi so se na svojevrsten način prepletli v celoto. Prvi sakralni del večera, ki ga je na orglah sprem-

zelo poučne. To nedvomno velja za prispevki Walterja Grudine, ki je v sodelovanju z ilustratorko Paolo Bertolini Grudina pripravil zgodbico Marize Perat z naslovom Gozd Matja in sinice, v kateri je avtorica lepo opisala prijateljstvo med gozdarjem in sinicami. Barbara Rustja je za to številko pripravila nadaljevanje zgodbice o dojenčici in metuljčku. Zelo poučna in zanima pa je rubrika Berte Golob, ki nam vsak mesec posreduje jezikovne nasvete. V tokratni številki lahko beremo o poštarju in pismonosi, ki sta zaradi elektronske pošte zelo ogrožena. Duhovita pa je v obliki stripa pripovedovanja pomladna zgdba, v kateri je mogoče izvedeti vse značilnosti spomladanskega obdobja. Za ljubitelje živali pa naj omenimo pripoved o kokljki in piščetu, ki jo je pred davnimi časi napisal Anton Martina Slomšek. Ana Rupil pa je na enem mestu zbrala koristne informacije o koprivi.

Del revije - tako kot veleva tradicija - osvetljuje tudi duhovne teme, ki so

SOVODNJE - Drugi sklop del naj bi bil zaključen pred koncem prihodnjega leta

Pred širitevijo obrtne cone še razlastitveni postopek

Za priključitev na plinsko omrežje se zanima 130 občanov iz Rupe in s Peči

Delavci podjetja Edilgas med polaganjem cevi za plinsko omrežje

BUMBACA

Prvi sklop del za širitev sovodenjske obrtne cone, v okviru katerega bodo speljali plinsko napeljavo od Malnišča do tovarne Kemika, je trenutno zamrznjen. Dela, ki so se začela decembra, je sicer podjetje Edilgas v dobrini že izvedlo, urejanja dveh končnih delov trase - pri omenjeni Kemiki in Malnišču - pa se delavci ne morejo lotiti.

»Prvi problem se je pojavil pri polaganju cevi na območju železniškega podvoza, saj je družba italijanskih železnic zamudila z izdajo dovoljenj, na Malnišču pa se je zataknilo pri razlastitvenem postopku,« je povedala sovodenjska županja Alenka Florenin. Odgovorni za občinski tehnični urad Paolo Nonino je pojasnil, da se problem z železnicami rešuje, dela pa kljub temu - vsaj zaenkrat - ne morejo steći. »Delavci se bodo vrnili, ko bomo zaključili po-

stopek razlastitev oz. vzpostavitev služnosti na vseh zemljiščih, tudi tistih, ki so vključena v območje izvajanja drugega sklopa del, torej prave širitev obrtne cone,« je povedal Nonino, po katerem je občina že sprožila razlastitveni postopek, ki zadeva nekaj manj kot 60 lastnikov zemljišč. »Pred časom smo pripravili tudi prvi predlog odškodnin, s katerim pa se skupina občanov na Malnišču ni strinjala. Zato se je postopek nekoliko zavlekel in ne moremo točno predvidevati, kdaj se bo zaključil. V kratkem bomo vsekakor objavili preliminarni odlok s ponudbami odškodnin.«

Ko bo vprašanje razlastitev rešeno, bo občinska uprava, ki je med tem od podjetja Est Reti Elettriche prevzela vodenje postopka, lahko objavila razpis za izbiro izvajalca, ki bo poskrbel za drugi sklop del. »Upamo, da bo do tega lahko prišlo že jeseni,« je

povedal Nonino. V okviru drugega sklopa del, ki naj bi se zaključil pred koncem prihodnjega leta, bodo poskrbeli za napeljavo vode in električne, ki bosta služili podjetju, ki se bodo v obrtno cono vselila, za ureditev notranjih cestnih povezav in parkirišč ter za gradnjo nove ceste, ki bo obrtno cono povzetoval s Štradalto. »Še vedno odprt bo ostal problem Štradalta od podvoza do križišča za Peč, saj obnova te ceste ni vključena v projekt širitev obrtne cone. Zaenkrat smo naročili izdelavo študije, da bi ugotovili, koliko denarja bi bilo potrebno vložiti v ta poseg,« je podčrtala Floreninova.

S širitevijo obrtne cone, za katero je goriska Trgovinska zbornica pred leti dodelila sovodenjski občini okrog dva milijona evrov, je posredno povezano tudi drugo vprašanje. Odločitev prejšnje občinske uprave, da se v sklopu teh del razširi plinsko

omrežje do tovarne Kemika, je namreč za prebivalce Rupe in Peči odprlo možnost, da bi svoja stanovanja priključili na plinovod. Pred časom je zato občina priredila srečanje z občani, na katerem je predstavnik pristojne družbe spregovoril o tej možnosti, zanimanje za priključitev pa je doslej izrazilo 130 družin. »Izjave o interesu smo oddali inženirju Rosariu Lo Casciu, ki jih bo do sredine junija preučil in preveril, koliko bi znašla investicija, kolikšen del bi lahko krila družba za upravljanje plinskega omrežja in koliko bi morali prispevati občani. Nato bomo priredili še eno javno srečanje. Lo Cascio je vsekakor ocenil, da je prejšnja uprava pametno odločila o trasi plinske napeljave, saj je v današnjih okoliščinah za območja, ki še niso metanizirana, priključitev na omrežje skoraj nemogoča,« je zaključila Floreninova. (Ale)

GORICA-TRŽIČ

Romoli nad Razzinija, ker zahteva le obstoj tržiške porodnišnice

Deželni svetnik Severne lige Federico Razzini je včeraj izjavil, da je treba čim prej izbrati le eno porodnišnico za goriško pokrajino, »drugače tvegamo, da bomo zaprili porodnišnici tako v Gorici kot v Tržiču, otroci iz Goriške pa se bodo rojevali le v tržaškem Burlu«. K temu je dodal: »Številke in podatki o porodih, ki jih je posredovalo vodstvo zdravstvenega podjetja, govorijo jasno in pravijo, da z ozirom na stroške, na kakovost in na letno število porodov lahko preživi le porodnišnica v Tržiču. Če bo primerno ojačena, bo lahko zajezila poboge staršev v tržaško bolnišnico ali v Palmanovo.« Razzini, ki je hkrati občinski svetnik v Tržiču in član deželne svetniške komisije za zdravstvo, se je v svojih besedah obregnil tudi ob »tiste politike, ki na temo zdravstva izvajajo demagogijo ter se spuščajo v lažne in sterilne lokalpatriotske bitke«.

Včerajšnje Razzinijeve izjave so takoj izzvale polemico odziv goriškega župana Ettoreja Romolija: »Če Razzini trdi, da mora porodnišnica ostati le v Tržiču, bom jaz trdil, da mora porodnišnica absolutno ostati v Gorici.« Dejstvo, da je ligasti politik kot strela z jasnega prišel na dan s takšno zahtevo, ne da bi na to temo potekala temeljita in strokovna razprava, je za Romolija nerazumljivo: »Problema ne bomo reševali z gromkimi izjavami. Takoj bom stopil v stik z vsemi dejavniki, zato da razčistimo vprašanje o usodi porodnišnic.«

GORICA - Občinski odbor nastaja

Stranka UDC je ošibljena, bo Sartori res podžupan?

Potrenji župan Ettore Romoli zagotavlja, da bo sestavo novega občinskega odbora sporočil v pondeljek ali najkasneje v torek, saj spričo dogajanja zadnjih dni še ni dorečena. Pogovori s koalicjskimi partnerji še vedno potekajo, vse bolj pa kaže, da se že »trese« podžupanov stolček, še preden bi ga Roberto Sartori sploh zasedel. Ravnov včeraj pa je župan podpisal sklic prvega zasedanja občinskega sveta: na umestitveni seji se bo sestal 28. maja.

V javnosti se pojavljajo imena novih odbornikov, a je uporaba pogojnika obvezna. Iz Romolijeve liste naj bi v odboru ponovno sedeli Silvana Romano, Guido G. Pettarin in Francesco Del Sordi. Pričudil naj bi se jim Rodolfo Ziberna, ki naj bi od Antonia Devetaga »podedoval« kulturni resor. Alternativa Ziberni naj bi sprva bil Dario Obizzi, ki pa se vse maj omenja na odborniškem mestu; če bo Ziberna vstopil v odbor, naj bi Obizzi pristal na stolčku predsednika goriškega univerzitetnega konzorcija, ki ga trenutno še vedno zaseda Ziberna. Iz vrst Severne lige bo v odboru spet Stefano Ceretta, medtem ko naj bi listo Per Gorizia zastopal Arianna Bellan, ki je že bila predsednica mladih podjetnikov v deželni zvezi Confindustria. O vstopu druge ženske je Romoli včeraj izjavil: »Za sabo ima že le-

po poklicno kariero, v volilni kampanji je bila bojevita. Čakam le, da mi občanska lista uradno sporoči, ali je ona odborniški kandidat.«

Odbornika zahtevajo Upokojenci: to naj bi bil Alessandro Vascotto, ki je po odstopu nosilca liste Luigija Feronija že vstopil v občinski svet. Okoliščina, da imajo Upokojenci v občinskem svetu tri svoje predstavnike, pa je očitno zahtevalo stranke UDC po podžupanskem stolčku. To mesto je tajnik stranke Leonardo Zappalà »rezerviral« za Roberta Sartorija; kdor spremja politično kroniko v Gorici, ve, da je bil Sartori pred petimi leti v občinski svet izvoljen z glasovi Ljudstva svobode, a je sredi mandata polemično odšel iz stranke in prestolil v svetniško skupino UDC. Očitno se mu je prestop obreščeval, če tajnik Zappalà zahteva ranj podžupansko mesto. Stranko UDC pa je pravkar jezno zapustil Emilio Baiocchi, ki je med strankarskimi kolegi na volitvah prejel največ glasov, a ga Zappalà ni predlagal ne za podžupana ne za odbornika. Z Baioccijevim odhodom - napovedal je, da bo v občinskem svetu zastopal svoje novo gibanje »Fuori l'Italia dall'Unione europea e dall'euro« - ima UDC le še dva svetnika. Če velja logika številk, imajo večjo pravico do podžupana Upokojenci s tremi svetniki.

GORICA - Volitve

»Za SSK 47 odstotkov slovenskih preferenc«

Goriško pokrajinsko vodstvo stranke Slovenska skupnost (SSk) je ocenilo volilni izid v Gorici in posebej izpostavlja dejstvo, da je stranka prejela 46,88 odstotka slovenskih preferenčnih glasov v goriški občini. V imenu stranke pokrajinski tajnik Julian Čavdek pravi: »SSk se zahvaljuje vsem volivkam in volivcim, ki so svoj glas oddali strankinim kandidatom na listi Demokratske stranke. Zaupanje v slovensko stranko, v njen program ter kandidate Walterja Bandlja, Alenka Drobž, Marilko Koršič in Božidarja Tabaja je navrglo lep uspeh, ki se kaže v skupnih 443 preferenčnih glasovih in treh izvoljenih. V občinskem svetu bodo sedeli Marilka Koršič (150 preferenc), Walter Bandelj (145 preferenc) in Božidar Tabaj (120 preferenc). Alenka Drobž, ki je prejela 28 preferenčnih glasov, ni bila izvoljena v občinski svet.«

V Ssk izpostavlja, da so njeni štirje kandidati prejeli 4,62 odstotka skupnega števila oddanih preferenc (9.586). Ta rezultat predstavlja pomemben napredek, saj so pred petimi leti štirje kandidati Ssk prejeli 381 preferenčnih glasov, oziroma 3,7 odstotka vseh preferenc (10.296). Dober rezultat potrjuje tudi dejstvo, da je Ssk povisala glasove, kljub temu, da se je število volivcev precej znižalo. Leta 2007 je bila volilna udeležba 69,92-odstotna, letos pa le 61,10-odstotna,« pravijo in dodajajo: »SSk obenem ugotavlja, da je poraz, ki sta ga doživelova levosredinska koalicija in županski kandidat Giuseppe Cingolani, jasna. Kljub temeljitemu pripravljalnemu delu in požrtvovalnemu prizadevanju vseh je ocena goriškega volilnega telesa nasprotna s pričakovanji. V tem smislu bo znotraj levosredinske koalicije potreben resen razmislek, saj je jasno, da v tem trenutku ni pogovor za zmago nad desnosredinskim taborom. To je še toliko bolj problematično za Slovence, ki strinjajo nastrojno nato-pamo v levosredinski koaliciji in bomo torej še nadaljnji pet let v opoziciji.« Ssk zaskrbljeno gleda na novo petletno desnosredinsko upravo goriške občine tako iz vidika splošnega razvoja kot tudi iz vidika izvajanja določil zaščitne zakonodaje. »SSk bo v naslednjih dneh sklical pristojne strankine organe, ki bodo volilni nastop analizirali na podlagi rezultatov, še posebno v vidiku nastopanja Slovencev. Največ preferenc je prejel David Peterin (219), ki je bil edini predstavnik slovenske komponente v Demokratski stranki. Sledijo mu trije kandidati Ssk. Vsi štirje bodo sedeli v občinskem svetu v svetniški skupini Demokratske stranke, ki bo imela skupno sedem svetnikov. Kako bo ta skupina oblikovana, kdo bo njen načelnik, kakšen bo njen naziv ipd., pa je stvar njene avtonomije in mora biti izraz njene sestave. Zato ne bi bilo nobeno presenečenje, če bi prišlo do imenovanja slovenskega načelnika skupine.«

Julian Čavdek

Julian Čavdek dalje ugotavlja, da so vsi slovenski kandidati skupno prejeli 945 preferenc, kar predstavlja 9,86% od vseh preferenčnih glasov. Od tega ima Ssk 46,88 odstotka (443) vseh slovenskih preferenčnih glasov. Slovenci (brez Ssk) v Demokratski stranki 31,75 odstotka (300), slovenska komponenta v Demokratski stranki 23,17 odstotka (219), sledijo SEL z 11,64 odstotka (110), Forum s 4,23 odstotka (40) in Zveza levice s 2,65 odstotka (25). »SSk ima torej skoraj polovico vseh slovenskih preferenčnih glasov. Pri tem je potrebno upoštevati, da bi s samostojnim nastopom prejela več glasov - na deželni volitvah leta 2008 je lista Ssk v občini Gorica dobila 835 glasov -, a bi pri tem verjetno izvolila manjše število svetnikov,« zaključuje strankin pokrajinski tajnik.

ŠTEVERJAN - Občina izbrala izvajalca

Kljub negotovosti poleti naložba v fotovoltaiko

Spaneli bodo opremili šolo, vrtec in županstvo, priključili pa bodo tudi del javne razsvetljave

Klub negotovosti, ki so jo na področju fotovoltaike ustvarile napovedi Montijke vlade o predčasnem uvedbi petega projekta »Conto energia«, bo števerjanska uprava do konca izpeljala projekt, za katerega se zavzema že dve leti. V prihodnjih mesecih bo s sončnimi elektrarnami opremila tri javna poslopja, kar bo omogočilo znižanje stroškov za energijo in večjo zaščito okolja. Fotovoltaične naprave bodo dobili županstvo, otroški vrtec in stavba osnovne šole Alojz Gradnik, ki bodo postali energetsko samozadostni.

»Dela se bodo predvidoma začela junija. Pred nekaj tedni smo objavili razpis za izvajalca, ki smo ga na podlagi najboljše ponudbe že izbrali. Na izklicni ceni 250.000 evrov je podjetje zagotovilo 6,6-odstotni popust,« je povedal pristojni občinski odbornik Milko Di Battista, po katerem bo v kratkem prišlo še do dokončnega imenovanja, objave na razglasni deski in podpisa pogodbe: »Če ne bo težav, se bodo sredi junija lahko že začela dela, ki naj bi trajala približno dva meseca.« Odbornik je podčrtal, da bodo v okviru namenitve fotovoltaičnih sistemov opravljena tudi nekatera gradbena dela - na strehi županstva bo treba npr. premakniti dimnik -, tudi ta pa so bila vključena v razpis. »Kje se bodo dela začela, je še težko napovedati. Odvisno bo od opreme, saj zgleda, da podjetja s težavo dobivajo material. Prednost naj bi vsekakor imela šola,« je pojasnil Di Battista. Osnovno šolo bodo opremili z dvema ločenima sistemoma z močjo 19,9 kW. Ena naprava bo služila za potrebe šole, druga pa za javno razsvetljavo. Okrog 12,5 kW bo moč fotovoltaične naprave, s katero bodo opremili vrtec in ki bo služila tudi za bližnji socialni center, moč naprave na strehi županstva pa bo okrog 8 kW.

Di Battista je povedal, da se je ideja za namestitev fotovoltaičnih naprav porodila upravi že pred dvema letoma, zaradi potrebe po spremembni regulacijskega načrta, pridobitvi dovoljenj, dokončni dodelitvi denarja od prodaje energetskega sektorja družbe Iris, s katerim bodo kričli levji delež naložbe, ter zaradi počasnosti birokracije pa se je postopek zavlekel. »Ker smo v ta projekt vložili veliko truda, sem v zadnjih mesecih s težkim srcem spremljal novosti na področju sistema spodbujanja in financiranja fotovoltaičnih sistemov. Montijke vlada je napovedala predčasno uvedbo petega projekta "Conto energia", ki prinaša precejšnje spremembe, zaradi katerih bi bile ugodnosti bistveno manjše. Izbirati bi bilo npr. med prispevki na proizvedeno količino elek-

trične energije "Conto energia" in mehanizmom "Scambio sul posto", ki sta zdaj združljiva. Dokončna odločitev vlade je še vedno ovita negotovost, saj nihče ne ve, ali bo nov sistem startal že julija ali šele oktobra, mi pa smo vseeno sklenili, da projekt izpeljemo do konca. V primeru, da bodo pravila igre spremenili julija, bomo naložbo amortizirali v daljšem ob-

dobju, na energiji pa bomo vsekakor prihrali,« je pojasnil Di Battista.

V seznamu javnih del občine Števerjan sta predvidena tudi dodatna naložba v stavbo osnovne šole, za katero je dejela FJK dodelila dvajsetletni prispevek v višini 20.000 evrov letno, in širitev števerjanskega pokopališča, v katero bo uprava vložila 306.000 evrov. (Ale)

Šolska stavba in županstvo v Števerjanu

POKRAJINA Divji prašiči tudi v Medei in Romansu

Divji prašič

Divji prašiči so po Brdih, Pevini in Podgori »zasedli« tudi nižinski del pokrajine. Da se ščetinarji zaskrbljujoče širijo v Romansu in Medeji, je na zadnjem zasedanju vzel na znanje goriški pokrajinski svet, ki je na predlog načelnika Demokratske stranke Alessandra Zanella odobril dnevni red o problemu merjascev. »Dokument temelji na potrebi po zaščiti obdelanih površin in na pozornosti do vprašanja biodiverzitete. Iskanje ravnotesja med nima je cilj,« pravi Zanella in nadaljuje: »Pokrajinski svet spodbuja pokrajinski odbor, naj se zavzame za pripravo študije, ki bi popolno prikazovala podatke o prisotnosti divjih prašičev na Goriškem in o škodi, ki jo povzročajo na kmetijskih površinah. Cilj je razpolaganje z objektivnimi podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče v prihodnosti zaprositi za povrašanje odstrela.« V dokumentu je tudi izpostavljeno, da ima največ pristojnosti na tem področju dejela FJK, ki jo pokrajinski svet vabi k organizaciji omizja, na katerem bi obravnavali problem divjih prašičev na Goriškem. »Cilji so povečanje občutljivosti dežele, okrepitev skladja za prevencijo in odškodnine in morebitna prilagoditev lovskih sezone.« Dokument tudi spodbuja odbor, naj še sodeluje s kmeti in lovci, kar je že obrodilo pozitivne rezultate v Brdih.

Lučila Hvala K.M.

NOVA GORICA Dogajanje v Primorju udarilo po podjetnikih

Na novogoriškem zavodu za zapošljevanje se zaradi negotovih razmer v ajdovskem gradbenem podjetju Primorje že več mesecev pripravljajo na morebitni stečaj tega zadnjega velikega slovenskega gradbenega podjetja. »Dejstvo je, da se dogajanje v zvezi s Primorjem že kaže na trgu dela. Poleg potencialnih 700 brezposelnih zaposlenih v Primorju smo v evidenci brezposelnih letos že zabeležili 70 samostojnih podjetnikov, ki so bili poslovno vezani na Primorje,« pojasnjuje Lučila Hvala, direktorica omenjenega zavoda.

»Ko je v zadnjih mesecih situacija v zvezi s Primorjem postala resna, smo se povezali z obrtnima zbornicama iz Nove Gorice in Ajdovščine in poiskali priložnosti za zaposlitev morebitnih stečajnih delavcev. Dobili smo seznam podjetij na področju gradbeništva in kovinarstva. Sedaj še ne moremo manipulirati s temi zadevami, dokler stečaja ni, jih ne moremo ponujati drugim delodajalcem. Če pa bo do tega prišlo, smo se z obrtnima zbornicama dogovorili, da v svojih glasilih objavijo, kateri profili so na razpolago. Zelo je pomembno, da na vse to hitro odreagiramo,« poudarja direktorica. Med potencialno brezposelnimi delavci Primorja je veliko visoko izobraženih ljudi s specifičnimi in odličnimi znanji. Veliko pa jih je tudi starejših in invalidov z omejitvami. »Te bomo težko plasirali na trg dela,« opozarja sogovornica in dodaja, da bodo na zavodu za zaposljevanje vse te delavce vključili v njihova karierna sredишča in jih opremili z večinami za iskanje zaposlitev.

Klub zaostrenim gospodarskim razmeram nekatera podjetja vseeno napoveduje novo zaposlovanje. »V Martexu, ki je lani zaprl dejavnost, so dobili novega strateškega partnerja iz Italije, ki bo obnovil proizvodno linijo. Tam bo priložnost za zaposlitev dobro 40 ljudi, 74 pa v novem trgovskem centru Supernova, ki se v Novi Gorici odpira v maju,« našteva direktorica dobre novice na trgu dela.

Sicer pa se je število brezposelnih na območju novogoriške območne službe Zavoda za zaposljevanje, ki vključuje upravne enote Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin, v aprilu že drugi mesec zapored znižalo. V štirih letosnjih mesecih se je v evidenco brezposelnih prijavilo 1398 oseb, kar je 8 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani, skupno število brezposelnih oseb pa je 5.085, kar pomeni 10,3-odstotno stopnjo brezposelnosti. Prevladujejo prijave zaradi izteka zaposlitev za določen čas in zaradi stečajev. Primorje je v omenjenem obdobju prijavilo 67 presežnih delavcev, Metalflex Tolmin 18, zaradi stečaja Mebla A+A pa se je na novo prijavilo 51 brezposelnih oseb. (km)

GORICA - Drevi se začenja zgodovinski festival èStoria

V mestu Preroki

Po uvodu Quirina Principeja v Verdijevem gledališču koncert »The armed man - A mass for Peace« Karla Jenkinsa

Muzikolog Quirino Principe

GORICA - Danes v Pokrajinskih muzejih

Na razstavi in na posvetu o ženskah med prvo vojno

Vloga žensk v prvi svetovni vojni bo v središču razstave in posvetu, ki ju goriški Pokrajinski muzeji in združenje èStoria prirejata v okviru letosnjega festivala zgodovine. Razstava, ki bo do novembra bogatila muzej prve svetovne vojne, bodo v grajskem naselju odprli danes ob 17.30, celodnevni posvet pa bo potekal jutri v ljudskem vrtu, ki bo do nedelje glavno prizorišče mednarodnega praznika zgodovine. Razstava »Donne nella Grande guerra« bo razdeljena na več sekcij, ki obravnavajo odnos med ženskami in vojno iz različnih vidikov, razčlenjen pa bo tudi posvet, ki se bo začel ob 9.30. O ženskah vzhodne meje bo ob 14.30 spregovorila tudi Petra Svoljšak, predstojnica inštituta Milka Kosa.

Il progetto è realizzato dalla Provincia di Gorizia e finanziato dalla Regione Friuli Venezia Giulia, ai sensi delle leggi 482/99, 38/01 e della L.R. 26/07.

Il projekt ali je realizat de Provinca di Gurize e finanziat de Region Friuli Vignesie Julie, al sens des lecs 482/99, 38/01 e de L.R. 26/07.

Projekt izvaja Pokrajina Gorica, finanira pa ga Dežela Furlanija Julijska krajina v okviru zakonov 482/99 in 38/01 ter deželnega zakona 26/07.

provincia di gorizia
provincie di gurize
pokrajina gorica

www.cronacheisontine.it

Cronache Isontine

Cronichis Lisuntinis - Posoška kronika

»Ženske niti niso doživljale opojnosti ob korakanju za praporom v ritmu bobnov ...«

Prvo svetovno vojno običajno opisujejo samo kot moško zgodbino. Ko prebiramo bodisi poljudne bodisi strokovne knjige o vojnih dogodkih, srečujemo generale, heroje in poveljnike, ki so izključno moškega spola. Razlog je morda v tem, da so tudi zgodovinarji skoraj izključno moški.

V zgodovinskih virih je prisotnost žensk zelo redka. Če izvzamemo pomembno vlogo bolničark, predstavlja ženski lik v omenjenih virih najprej izjemo. Nasprotno pa lahko trdimo, da so ženske v času prve svetovne vojne odigrale izjemno vlogo na domu, na podeželju, v industriji in na fronti.

Če iščemo podrobne novice o medvojnem delovanju žensk, naletimo na zelo skope podatke. Izjema so seveda tisti dogodki, ki jih je že obravnaval takratni tisk, mimo katerih ne moremo pri obravnavi teh tem, čeprav gre predvsem za senzacionalistične dogodke, kot so zgodbe o resnično ali samo domnevno velikih vohunkah.

Klub vsemu je ostal velik doprinos žensk v vojnem času, kratkomalo zamolčan. V zgodovinskih virih je bila vloga žensk, ki so živele v zaledju fronte ali v notranosti države, večkrat zanemarjena. Zato je treba to področje zgodovine še (deloma) raziskovati.

Samo v Franciji in v Veliki Britaniji, kjer sta raziskovanje in ohranjanje zgodovinskega spomina del narodne tradicije, naletimo na zgodovinsko gradivo, ki je izrecno posvečeno vlogi žensk med vojno. Če vendarle primerjamo izjemno vlogo žensk, ki so opravljale raznorazna dela, s številom raziskav, ki so jim posvečene, lahko sklepamo, da ima omenjeno gradivo malenkostni obseg.

V ostalih evropskih državah, vključno z Italijo, primanjkuje takšnega gradiva. Večji ali manjši diktatorski režimi med obema svetovnima vojnami so skušali izbrisati vsakršno sled, vsak ženski spomin, da bi vkljenili žensko v tesno vlogo varuhinje domačega ognjišča, v vlogo matere in žene bodočih vojevnikov.

Zato je bilo zbiranje gradiva za to razstavo zahtevno, saj je bilo treba iskati novice v najrazličnejših virih, od župnijskih kronik do dnevnikov prostovoljnih gasilcev, od življenjepisov takratnih osebnosti do zbirk člankov vojnih dopisnikov, medtem ko je bilo treba slikovno gradivo izbrskati na internetnih avkijskih portalih ali na boljših sejmih.

Z goriško razstavo »Le donne nella grande guerra/Ženske med prvo svetovno vojno« se želimo pokloniti milijonom mater, žena in hčerk, ki so živele v pomanjkanju, trpele in umirale med vojno, ne da bi kdo priznal njihovo izjemno vlogo niti v času vojne niti kasneje. Razstava nas želi tudi opozorjati na to, da milijoni mater, žena in hčerk še danes živijo v pomanjkanju, trpijo in umirajo iz istega razloga.

Razstava bo na ogled od 18. maja do 4. novembra 2012 v Pokrajinskih muzejih v Grajskem naselju v Gorici med 9. in 19. uro, ponedeljek zaprto. Otvoritev razstave bo v četrtek, 17. maja 2012, ob 17.30.

Razstava »Ženske med prvo svetovno vojno« v Gorici

Na ogled bo od 18. maja do 4. novembra v Pokrajinskih muzejih v Grajskem naselju

Emmeline Pankhurst so aretilali 22. maja 1914.

Emmeline Goulden Pankhurst (Manchester 1858 – London 1928) je bila angleška aktivistka za žensko enakopravnost in vodja angleških sufražetk. Poročila se je s 24 let starejšim odvetnikom Richardom Pankhurstom, socialistom in ravno tako aktivistom za ženske pravice. V zakonu se je rodilo petero otrok. Emmeline je še naprej podpirala politično kariero moža in se zavzeto posvečala boju za enakopravnost žensk. Kot socialna delavka se je osebno soočala »z bedo in nesrečo sveta, ki so ga ustvarili moški«. Leta 1903 je ustanovila Politično in družbeno združenje žensk (WSPU - Women's Social and Political Union v angleškem jeziku), ki se ga je kmalu oprijel sloves zloglasnega militantnega krila angleškega ženskega gibanja. Emmeline in njeni hčerki so zaslovele ravno zaradi delovanja v omenjenem združenju. Emmeline Pankhurst so aretilali 22. maja 1914. V tistem času so sufražetke aretilali, ker so motile volilne shode angleških politikov. Za njihovo izpustitev so ženske demonstrirale z gladovno stavko. Emmeline Pankhurst je umrla leta 1928, ko so ženske v Veliki Britaniji dosegle volilno pravico.

Bertha Kinsky von Suttner (Praga 1843 – Dunaj 1914) je bila pisateljica in ustanoviteljica avstrijskega in nemškega Gibanja za mir. Verjela je v mir ter s svojimi govorji in spisi navdušila ljudi po celiem svetu. Bertha von Suttner je leta 1905 kot prva ženska prejela Nobelovo nagrado za mir. Njen roman *Dol z orojem*, ki je izšel leta 1889, je doživel izjemen uspeh in imel številne ponatisne ter bil preveden v šestnajst jezikov. Bertha von Suttner je umrla 21. junija 1914 na Dunaju tik pred izbruhom prve svetovne vojne.

Januarja leta 1917 so v Veliki Britaniji ustanovili Žensko pomožno vojaško enoto WAAC (Women's Army Auxiliary Corps). Ženske te prostovoljne organizacije so služile kot uradnice, telefonistke, natakarice, kuharice.

Alice Schalek (1874–1956) je bila avstrijska časnarka, fotografinja in pisateljica ter edina vojna dopisnica v času prve svetovne vojne.

Želeta 1903 je z moškim pseudonimom začela sodelovati z dunajskim časopisom Neue Freie Presse. Od leta 1903 do leta 1913 je veliko potovala v tujino, svoje izkušnje pa posredovala na številnih predavanjih. Bila je prva ženska, ki se je vpisala v časnarski krožek Concordia.

Leta 1914 je bila med ustanovnimi člani podporne organizacije Rumeno-črni križ. Leta 1915 je bila akreditirana kot vojna dopisnica pri avstrijskem vojaškem tiskovnem uradu. Napisala je članke o bojih v Dolomitih, v Srbiji in na soški fronti. Ravno zadnja izkušnja je botrovala nastanku knjige »Am Isonzo. März bis Juli 1916«, ki je izšla v slovenskem prevodu z naslovom »Posoče: marec do julij 1916«.

Njeno domoljubje so različno ocenjevali. Med njenimi ostrejšimi kritiki je bil Karl Kraus, ki ji je očital »poveljevanje vojne« in negativno

Avstrijska časnarka, fotografinja, pisateljica in vojna dopisnica Alice Schalek

prikazal njen lik v knjigi »Poslednji dnevi človeštva«. Za sodelovanje v vojni je bila Alice Schalek leta 1917 odlikovana z zlatim križem za zasluge.

Tako imenovane »karnijske nosilke«

Številne ženske so bile na fronti zaposlene kot nosilke in delavke znotraj vojske. Žensko pomoč so na fronti nujno potrebovali: po eni strani je bilo žensk veliko, po drugi pa so bile manj plačane. Čeprav so še posebej znane »karnijske nosilke«, so ženske trdo delale na celotni italijansko-avstrijski fronti črti, v dolinah Val di Sole, Val Rendena in na Adamellu.

Po italijanski vojni napovedi so iz krajev Timau/Tischlbong, Forni Avoltri in Cleulis izselili ženske, ostarele in otroke, saj so se italijanski oficirji bali, da bi prebivalstvo sodelovalo z Avstrijo. Nekaj mescev kasneje so starejšim od dvanajstega leta dovolili, da so se vrnili v domače kraje, a pod pogojem, da so sodelovali z vojaškim poveljstvom pri oskrbi vojakov. Če ne bi izvajali ukazov, bi jih takoj izselili iz vasi. Ženske od 15. do 60. leta so morale s tovorom, ki je bil težak od 30 do 40 kilogramov, dnevno premagovati tisočmetrsko višinsko razliko, da bi prišle do prvih vojaških taborov v zaledju fronte. Za vsak prevoz plaga so plačali 1,50 lir. Številne žene so bile ranjene, gospa Maria Plozner Mentil pa je umrla, ker jo je ustrelil ostrostrelec.

Sestri Virginia (1883–1975) in Enrica Marinaz (1888–1976), prostovoljci v rezervni bolnici goriškega Rdečega križa v času prve svetovne vojne

Pokrajina Gorica
Pokrajinski muzeji v Gorici

Sodelujejo
Museum 1915 ~ 1918 Vom Ortler bis zur Adria
Dolomitenfreunde ~ Amici delle Dolomiti
èStoria

DONNE NELLA GRANDE GUERRA **ŽENSKE MED PRVO SVETOVNO VOJNO**

Pokrajinski muzeji v Gorici
Grajsko naselje
Od 18. maja do 4. novembra 2012

Urnik: od 9. do 19. ure [ponedeljek zaprto]

Informacije: musei@provincia.gorizia.it
www.provincia.gorizia.it
www.gomuseums.net

Vodeni ogledi: didattica@provincia.gorizia.it

ŠEMPETER - Zaradi težav s financiranjem obravnave rakavih bolnikov

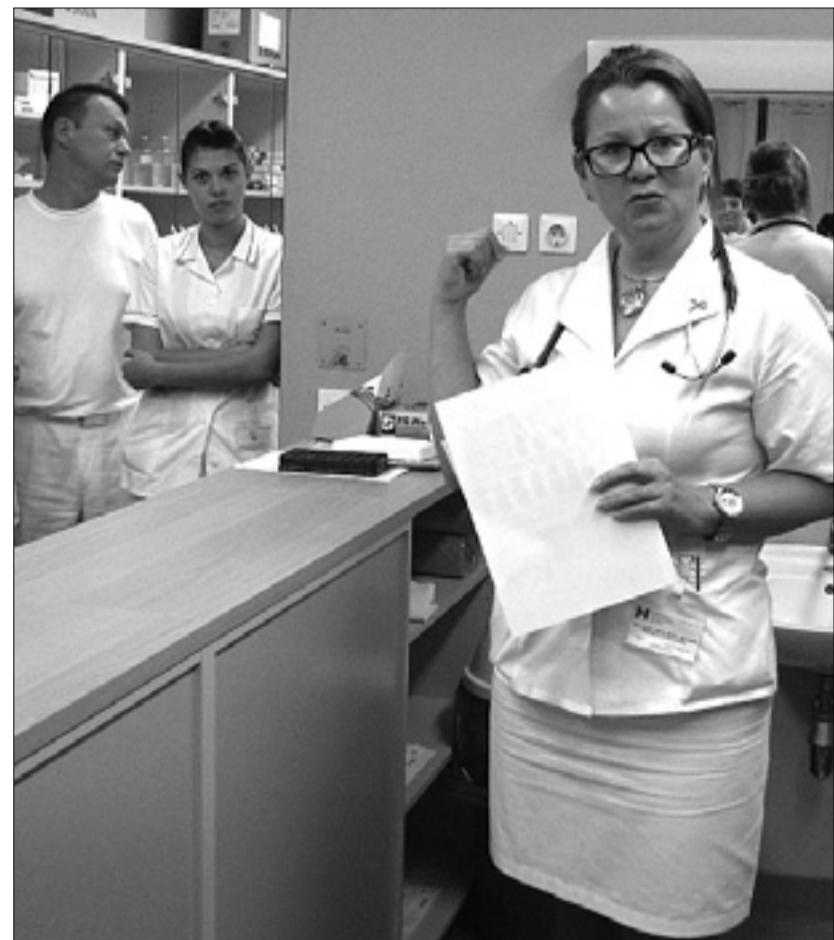
Bo bolnišnica prisiljena ukiniti onkologijo?

Že dve leti zapored poslujejo z izgubo - »Vožnje z reševalnim vozilom v Ljubljano so bile prava kalvarija«

»Smo pred hudo dilemo. Ne po strokovni ne po etični plati ne želimo opustiti onkološke dejavnosti v naši bolnišnici in s tem težko bolnih ljudi preusmerjati v Ljubljano. Toda če financiranje tega programa do konca junija ne bo urejeno, bo nujno začeti s postopki opuščanja te dejavnosti,« resno svari direktor šempetrske bolnišnice Silvan Saksida. Bolnišnica zaradi nepokritih stroškov za izvajanje onkološke dejavnosti s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije že dve leti zapored posluje z izgubo.

V šempetrski bolnišnici v sodelovanju z ljubljanskim onkološkim inštitutom od januarja 2009 izvajajo sistemsko zdravljenje raka na dojkah, raka debelega črevesja in pljučnega raka. Na ravni države je bil namreč sprejet državni program obvladovanja raka, ki skladno z evropskimi priporočili, zagotavlja prenos diagnostike, specifičnega in podpornega zdravljenja v regijske bolnišnice, s ciljem nuditibolnikom čim boljše zdravljenje v bližini doma. V Sloveniji je ta program uvedla le šempetrska bolnišnica, medtem ko v UKC Mariboru in splošni bolnišnici Celje k temu niso pristopili. »Tedanji minister za zdravje Dorian Marušič je osebno zagotovil ureditev financiranja. V bolnišnici smo nato na svoje stroške uredili prostore, zagotovili opremo in usposobili zdravniški kader. Prvi v državi imamo specialista internistične onkologije iz-

Katja Munih

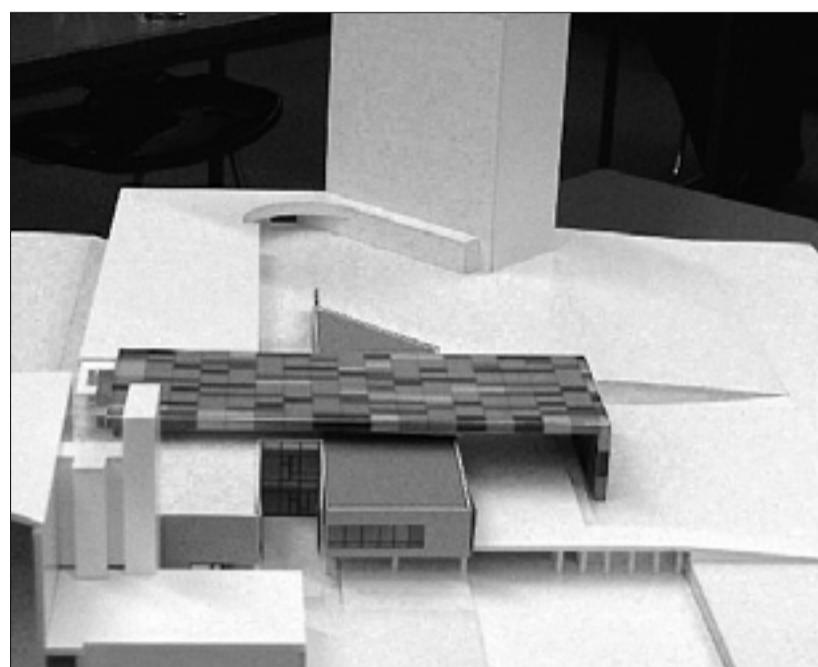
Nataša Fikfak in osebje v onkološki ambulanti šempetrske bolnišnice

FOTO K.M.

ŠEMPETER - Po dolgoletnem pričakovanju

Urgentni center bodo začeli graditi decembra

Sedem milijonov evrov težka investicija bo povezala staro in novo bolnišnico stavbo

Maketa bodočega urgentnega centra, ki bo povezel staro in novo bolnišnico (zgoraj), Silvan Saksida (spodaj)

FOTO K.M.

»Čakamo le še podpis ministra za zdravje, s katerim bo potrjen investicijski program za projekt Urgentni center šempetrske bolnišnice,« je včeraj povedal direktor Silvan Saksida, ki upa, da bo sklep z ministrstvom prispešil do konca meseca. Za 7 milijonov evrov težko investicijo, ki jo v Šempetu pričakujejo dolga leta, sta že izdelani projektna in investicijska dokumentacija, pridobljeno je tudi gradbeno dovoljenje, preostala projektna dokumentacija pa je v izdelavi. »Pričakujemo, da bomo z gradbenimi deli pričeli decembra letos in da bomo s prvo fazo izgradnje zaključili v letu 2014,« se nadeja Saksida.

Trije partnerji - šempetrska bolnišnica, novogoriški Zdravstveni dom in ministrstvo za zdravje pod vodstvom tedanjega ministra Dorianja Marušiča - so že lani podpisali pismo o nameri za izgradnjo prepotrebnega urgentnega centra, ki v bolnišnici sedaj deluje v utesnjениh in lokacijsko neprimerenih prostorih. »Projekt naj bi izvajali skupaj, mi smo celo pokrili del stroškov za preprojektranje, pripravljeni smo bili pokriti tudi del stroškov gradnje in pomagati pri organizaciji in delovanju urgente službe. Ministrstvo pa se je sedaj odločilo drugače: nas ne nameravajo več vključiti v to partnerstvo, s tem, da omenjene pogodbne splošni razvezalo, niti nam niso tega na ustrezni način sporočili,« se čudi direktor novogoriškega Zdravstvenega doma Marjan Pintar.

Kakorkoli že, investicija bo prinesla

velik strokovni napredok pri obravnavi bolnikov, ki potrebujejo nujno medicinsko pomoč. »Poleg tega pa še organizacijsko prednost in razbremenitev prostorov in primerno povezavo stare in nove bolnišnične stavbe, na kar čakamo že 40 let,« našteva direktor šempetrske bolnišnice Saksida. Kot soinvestitorica bo bolnišnica pokrila 2 milijona evrov stroškov, preostali del bo privrnito ministrstvo. Projekt bodo izvajali v dveh fazah, najprej bo zgrajen center za nepreklenjeno medicinsko pomoč in povezovalni hodnik za bolnike, obiskovalce in medicinsko osebje, v drugi fazi pa je predvidena še izgradnja kletnih prostorov s kuhičko in prostori za energetiko in oskrbovalne namene. (km)

GORICA - Kerševan, Kacin in Šifler povezani v glasbi

Snovanja in spomin

Jutri na pokopališču v Sovodnjah pokop žare - Zvečer maša zadušnica, odprtje razstave in koncert

Jutri se bo nadaljeval koncertni ciklus Snovanja 2012, ki ga prireja Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel. Jutrišnji dan bo obenem posvečen spominu zaslavnega ravnatelja Silvana Kerševana: ob 12. uri bo na pokopališču v Sovodnjah pokop žare s pokojnikovimi posmrtnimi ostanki, ob 19. uri pa bo v cerkvi sv. Ivana v Gorici maša zadušnica.

Med istim večerom bo ob 20. uri v Močnikovi dvorani ob cerkvi sv. Ivana odprtje razstave z naslovom »Oče in sin zapisana glasba - Ivan Kacin in Paul John Šifler«; na razstavi se srečujeta oče Ivan Kacin, goriški organist in pevogradec ter izdelovalec orgel, in njegov sin Paul J. Šifler, ameriški Slo-

Ivan Kacin

Dorica Makuc, Silvan Kerševan, Paul J. Šifler in Marko Vuk na goriškem Travniku

Vozil brez dovoljenja

Karabinjerji so privajali 27-letnega Goričana, ki je vozil avtomobil brez vozniškega dovoljenja. Mladenič se je pred dvema dnevoma okrog 19. ure s svojim avtom znamke Renault peljal po Škabrijelovi ulici v Gorici, kjer so karabinjerji ustavljeni vozila. E.B. se ni zmenil za dvingen loparček in je nadaljeval svojo vožnjo proti Sloveniji, kamor mu patrula ni mogla slediti. Goriški karabinjerji pa so si zabeležili številko registrske tablice in kmalu ugotovili, kdo je lastnik avtomobila. Tako so tudi odkrili, da je mladenič prefektura že pred časom odvzela vozniško dovoljenje. Karabinjerji so 27-letnega Goričana izsledili, mu zasegli avtomobil in ga privajili na prostost.

Varnost v pristanišču

V okviru pobud za izboljšanje varnosti pri delu sta luška kapetanija iz Tržiča in goriški zavod INAIL podpisala dogovor, na podlagi katerega bosta spodbujala širitev kulture zdravja in varnosti. Vsebine sporazuma so v ponedeljek na sedežu kapetanije predstavili upraviteljem podjetij, ki delajo v tržiškem pristanišču, v bodoče pa bodo priredili še tečaje in druga srečanja.

Na stadionu 1500 otrok

Na goriškem stadionu Fabretto se bo južri zbral 1500 otrok od 5. do 8. leta starosti, ki so bili vključeni v projekt goriške pokrajine ABC Motricită. Na zaključnem prazniku, kjer bodo otroci sodelovali pri raznih igrah, bo prisotnih tudi 200 učiteljev in spremjevalcev, 30 prstovljcev in 10 organizatorjev.

Posledice hitrosti v prometu

V središču Nove Gorice bo danes od 10.30 potekala preventivna akcija policije na temo hitrosti in posledic v prometnih nesrečah. V prvih štirih letosnjih mesecih so zabeležili 264 prometnih nesreč, lani 244. Tako kot lani, so tudi letos posledicam prometnih nesreč podlegle tri osebe, 14 jih je bilo letos hudo ranjenih, lani 17, lažje pa 85, lani 79. Zadari prevelike hitrosti sta letos umrli dve, lani pa ena oseba. (km)

Predstavitev knjig v Tržiču

Danes ob 18. uri bodo v občinski knjižnici v Tržiču predstavili knjige »Il tempo dei confini« Franca Cecottija in »Un'epoca senz rispetto« Fulvia Papuccie, ki ju je izdal deželni Inštitut za zgodovino osvobodilnega gibana. Z občino in knjižnico sodeluje pri organizaciji tudi krožek Istra.

Natečaj za Gorico v cvetju

Gorica v cvetju (»Gorizia in fiore«) je naslov tekmovanja za najboljšo cvetlično dekoracijo, ki jo za občane in trgovce prireja goriška občina. Ideje bodo ponujali danes ob 17. uri v trgovini Gaggioli na Majnicah.

Razstava šopkov in vrtnic

V okviru letosnjega Festivala vrtnic bo danes ob 19. uri v avli hotela Park in Novi Gorici odprtje razstave šopkov in aranžmajev z vrtnicami. Dogodek poteka v sodelovanju z novogoriško cvetličarno Nataša. (km)

DOBERDOB

O Majih med legendo in zgodovino

Darko Slovenc v Doberdobu

O Majih sedaj vemo marsikaj več. O njihovem življenju, globokem spoštovanju do časa, sonca in veselja je pred nedavnim na sedežu društva Jezero v Doberdobu predaval Darko Slovenc in navzočim odprl nov pogled na Maje, saj je o kulturi tega ljudstva razkril marsikatero skrivnost. Maji so za seboj pustili neizmerno arheološko bogastvo, v mestih, kot so Copan, Tikal in Cicen Itza, je bilo zlata in drugih dragocenosti na pretek. Kolead Majev, o katerem se veliko govorji in piše, je najbolj natančen med vsemi temi, ki jih poznamo, ter je povezan s ciklusi lune in sonca; bajanje o tem, da naj bi bil po njem 21. decembra letos konec sveta, pa je brez prave utemeljitev. Simbol Majev sta orel in kača, ki ponazarjata stik zemlje z nebom. Znano je, da so žrtvovali mlada življenja bogovom in s tem izražali hvaležnost soncu, ker vsako jutro vstaja, bili pa so tudi izjemni matematiki. Španski konkvistador Cortés je vse to prekinil, oropal je večji del bogastva Majev in jim vasilil krščansko vero. Tudi bolezni, ki jih je s sabo prinesel evropski človek, so vedele do njihovega izumrtja. (mp)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, UL. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, UL. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, UL. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX: zaprt.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Dark Shadows«.

Dvorana 2: 17.30 - 22.10 »The Avengers« (digital 3D); 20.15 »100 metri dal paradiso«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Chronicle«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »American pie: ancora insieme«.

Dvorana 5: 17.45 - 19.50 »Il primo uomo«; 21.45 »Hunger Games«.

Razstave

V GALERIJI SODOBNE UMETNOSTI na Trgu Cavour 44 v Tržiču bo v petek, 18. maja, ob 18.30 odprtje razstave z naslovom »1912-2012 Tranquillo Manganoni« ob stoletnici rojstva umetnika; na ogled bo do 5. avgusta od srede do petka 16.00-19.00 ob sobotah in nedeljah 10.00-13.00, 16.00-19.00.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU bo v petek, 18. maja, ob 18.30 odprtje

NOVA GORICA - Koncertna sezona Ipavska in zaliv dveh skladateljskih gvoric

Koncert Komornega zboru Ipavska je bil nedvomno vrhunc letosnje sezone Kulturnega doma v Novi Gorici, ki ga je publike s te in one strani meje nagnadila s polno dvorano in toplimi aplavzi. Zahteven izbor skladb v duhu kulturnega prostora, kjer se edinstveno stikajo slovenski, furlanski in italijanski svet, je v enem večeru povezel dva sodobna skladatelja, ki ustvarjata ob Tržaškem zalivu: primorskega ustvarjalca Ambroža Čopija, enega izmed najbolj izvajanih zborovskih skladateljev pri nas, ter Marcua Sofianopula, tržaškega skladatelja in glasbenega pedagoga, direktorja osrednje tržaške kulturne organizacije Cappella Civica. Njuni izrazi so se na svojevrsten način prepleteli v celoto.

Prvi sakralni del večera, ki ga je na orglah spremjal Gregor Klančič, je navdušil

z zbranostjo, predanostjo in izjemno tenkočutnostjo pevcev ter njihovega zborovodja Matjaža Ščeka. Njegovo odločno vodenje ter posluš za mistične razsežnosti zahtevnih skladb je bil za poslušalce svojevrstno notranje doživetje, še posebej ko je zazvenel glas solistke Ane Kodelja. Drugi del je bil lahko težji: navdihovalo ga je ljudsko glasbeno izročilo, prepleteno z melodično domačo gvorico različnih sobavočnih jezikovnih skupin tega prostora. Matjaž Šček, izkušeni zborovodja, ki že leta daje močan pečat slovenskemu zborovskemu petju, je s tem večerom svojim uspehom dodal še en biser. Program, ki bo s ponovitvami zagotovo le še bolj zorel, bodo ponovili tudi v drugih krajih, prvič že 24. maja ob 20.30 v cerkvi sv. Marka na Marakovcu. (tg)

Komorni zbor Ipavska na novogoriškem odru

FOTO ATELJE PAVŠIČ ZAVADLAV

AJDOVŠČINA - Tretji dan stavke NLB vložila predlog stečaja za Primorje

Na pogovorih predsednik uprave ameriške družbe Icon Capital Group

Nova Ljubljanska banka je kot največja upnica na okrožno sodišče v Novi Gorici včeraj vložila predlog za začetek stečaja nad družbo Primorje Holding. Dolžnik se mora o predlogu stečaja izjasniti v petnajstih dneh. Zaposljeni v ajdovškem Primorju so včeraj stavkali tretji dan, saj še niso dobili zagotovila, da bodo v petek dobili aprilsko in del marčevske plače.

Predsednik uprave ameriške družbe Icon Capital Group, ki naj bi Primorje Holding dokapitalizirala s 30 milijoni evrov, Julian C. Frost, se je včeraj med obiskom Ajdovščine pogovarjal tudi z županom Marjanom Poljakom, zatem pa še s predstavniki koordinacije sindikatov. Frost vlaganje v Primorje vidi v treh korakih: prvi je poplačilo obveznosti do delavcev, drugi je skrben pregled poslovanja Primorja in tretji vstop v lastništvo družbe. Najprej

pa mora ameriški potencialni vlagatelj zaključiti pogovore z bankami. V sindikatu poudarjajo, da bodo sogovorniku verjeli tedaj, ko bodo videli denar na bančnem računu zaposlenih. Ti sedaj z negotovostjo čakajo, ali bo do junija denar vendar nakazan ali ne. (km)

razstave Luciana Martinisa, Giovannija Pacorja in Enza Valentiniusa; na ogled bo do 8. julija od četrtka do sobote 16.00-20.00, ob nedeljah 10.30-12.30, 16.00-20.00.

V GALERIJI KOSIČ (Raštel 5-7/Travniku 62) v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič) je na ogled razstava slik in grafik Davida Lična z naslovom »Prostor in barva«; do 19. maja 9.00-12.30, 15.30-19.00.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled razstava z naslovom »Dosežki ameriških Slovencev: prispevki kulturam dveh domovin«; do 23. maja od ponedeljka do petka 17.00-19.00 ter ob prireditvah.

DIJASKI DOM S. GREGORČIČ IN SLOVIK organizira za dijake slovenkih višjih srednjih šol iz Gorice v sredo, 30. maja, z odhodom ob 17. uri iz Gorice veden ogled razstave z naslovom »Razprtia obzorja«, ki je na ogled v Trstu; informacije in prijave info@dijskdom.it, tel. 0481-533495.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v tork, 22. maja, ob 20. uri bo nastopila dekliska vokalna skupina Bodeča Neža z Vrh z zborovodkinjo Matejo Černic; vstop prost.

Izleti

KULTURNO IN REKREACIJSKO DRUŠTVO SICILIJANCEV s sedežem v Gorici prireja osemnajst izlet na Sicilijo in Eolske otroke od 20. do 27. septembra. Odhod iz Benetk do Catanie z letalom, potovanje do Palerma in drugih zanimivih krajev bo vodil vodič Salvo; informacije in prijave po tel. 0481-390688 (Saverij Rožič).

SPDG prireja v sodelovanju z goriško sekcijo CAI kolesarski izlet na Trstelj v soboto, 19. maja. Predstavitev izle-

ta bo danes, 17. maja, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v ulici Rossini. Zbirališče v soboto, 19. maja, ob 8.30 na parkirišču goriškega sejmische. Dolžina proge približno 45 km, obvezna čelada, tura je zahtevna; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), začeljena je prijava udeležencev.

SPDG vabi člane na vsakoletno srečanje planincev, ki bo 10. junija pri Erjavčevi koči na Vršiču v organizaciji PD Jesenice. Ob priložnosti bo društvo poskrbelo za avtobusni prevoz. Avtobus bo predvidoma odpeljal iz Rožne doline, ob 6. uri. Prijave danes, 17. maja, ob 19. do 20. ure na sedežu društva. Ob prijavi se vplača strošek prevoza.

Šolske vesti

ZDRAVA ZELENA KUHNJA: od appetita do sladice z uporabo zelenjave, sadja in povrtnin. 15-urni tečaj bo potekal 19., 26. maja ter 9. junija v gostilni Primožič; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi, Gorica (tel. 0481-81826; go@adformandum.org).

SLADICE, PRAVE DOBROTE: kremne sladice, torte in piškoti. 15-urni tečaj bo potekal 16., 23. in 30. junija v gostilni Primožič; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi, Gorica (tel. 0481-81826; go@adformandum.org).

VINO IN PIVO, DEGUSTACIJA IN ABI-NACIJA: 15-urni tečaj bo potekal 7., 14., in 21. junija na Ad formandumu v Gorici; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi, Gorica (tel. 0481-81826; go@adformandum.org).

MLADINSKI DOM sprejema vpise na »Poletnosti 2012« in predvpitev k posolskemu pouku 2012-13 do 31. maja. Starše opozarjajo, da imajo s predpisom otrok k posolskemu pouku pravico do 50% popusta pri letni vpisnini ter posebne ugodnosti pri vseh dejavnostih Mladinskega doma (polovična ali celo brezplačna vpisnina); informacije na sedežu Mladinskega

doma v Ulici Don Bosco 60 v Gorici (tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040 in 334-1243766).

8. MEDNARODNI MLADINSKI GLAS-BENI LABORATORIJ INTERCAMPUS

2012 v organizaciji ZSKD, JSKD in v sodelovanju z Zvezo slovenskih godbo potekal v Dijaškem domu v Kopru od nedelje, 15. julija, do nedelje, 22. julija. Namenjen je godbenikom od 12. do 20. leta starosti, ki že imajo nekaj izkušenj v igranju v orkestru. V okviru Intercampusa bo od torka, 17. julija, do nedelje, 22. julija, potekal seminar za predvodnike. Prijavnice in plačila sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 18. maja; informacije v goriškem uradu ZSKD.

42. MEDNARODNA LIKOVNA KO-LONIJA

v organizaciji ZSKD in v sodelovanju z osnovno šolo Vuzenica, Slovensko prosvetno zvezo (Avstrija) in Zvezo Slovencev na Madžarskem bo letos potekala v centru Gradina v Doberdobu od nedelje, 19. avgusta, do sobote, 25. avgusta. Kolonija je namenjena mladim od 11. do 15. leta iz FJK; informacije ali prijave v uradu ZSKD v Trstu in Gorici.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je občinska uprava začela postopek priprave novega splošnega občinskega prostorskoga načrta, zato vabijo vse zainteresirane, da vložijo prošnjo za spremembo namembnosti najkasnejše do 30. junija t.l. Občina ne bo upoštevala prošnje, ki bodo predstavljene po tem datumu; informacije na občinskem tehničnem uradu ob ponedeljkih in petkih 12.00-13.00 in ob sredah 16.00 -17.30.

PET PROMIL DAVKA IRPEF se lahko ob pripravi davčne prijave nameni delovanju ZSKD in ljubiteljski kulturi z navedbo davčne številke ZSKD (80003310317) v ustreznem polju davčne prijave in podpisom.

PET PROMIL ZA SPDG. Kako lahko pomagate Slovenskemu planinskemu društvu v Gorici? Tako, da ob izpolnitvi davčne prijave namenite 5 promilov davka na dohodke fizičnih oseb društva. Dovolj je, da na obrazcih za prijavo dohodkov v posebnem, za to predvideno polje, vpisete davčno številko društva, ki je 80004000313.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA sklicuje 25. deželni kongres v petek, 18. maja, ob 18. uri v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu (Ul. F. Filzi 14) ter v soboto, 19. maja, ob 9.30 v večnamenskem središču v Špetru (Ul. Alpe Adria 67).

V OKVIRU PRIREDITVE »GOAL A GRAPOLI« bo v soboto, 19. maja, ob 18. uri v občinski dvorani na Trgu 24. maja v Krmnu predstavitev knjige o življenju Bruna Pizzula z naslovom »Una voce Nazionale« Francesca Pirie in Mattea Femie. Prisotna bosta avtorja in Bruno Pizzul.

KATOLIŠKA KNJIGARNA V GORICI prireja v tork, 22. maja, predstavitev zadnje pesniške zbirke Elene Cerkvenič »savor di.vini«. O knjigi bosta spregovorila novinar Jurij Paljk ter avtorica. Pobuda bo potekala v prostorih Katoliške knjigarni v Gorici, Travnik 25, s prijetkom ob 10.30.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Angelo Seffin iz splošne bolnišnice v cerkev in Stražcah in na glavno pokopališče.

DANES V ZDRAVČINAH: 13.50, Sergio Visintin s kapele pokopališča v cerkev in na pokopališče.

DANES V KRMINU: 14.15, Riccardo Goedas (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

BOONEN RAJE NA OI

BRUSELJ - Belgijski kolesarski zvezdnik Tom Boonen bo zaradi priprav za nastop na letošnjih poletnih olimpijskih igrah v Londonu izpustil najbolj prestižno cestno kolesarsko preizkušnjo na svetu - dirko po Franciji. Zmagovalec dveh uveljavljenih preizkušenj v tej sezoni (Pariz - Roubaix in dirke po Flandriji) je ocenil, da lahko na letošnji olimpijski kolesarski cestni dirki poseže po zvezdah. Na zadnjih dveh igrah 31-letni Boonen ni nastopil.

HODGSON POKLICAL TERRYJA

LONDON - Selektor angleške nogometne reprezentance Roy Hodgson je imenoval 23 igralcev za nastop na evropskem prvenstvu na Poljskem in v Ukrajini. Na njegovem seznamu je navkljub rasističnim obožbam, ki jih je izrekel na račun Antonia Ferdinand, tudi branilec Chelseaja John Terry, manjka pa steber obrambe Manchester Uniteda Rio Ferdinand. Hodgson je poklical tudi napadalca rdečih vragov Waynea Rooneyja, ki zaradi kazni Evropske nogometne zveze ne bo igral na uvodnih dveh tekma s Francijo in Švedsko. Tretja angleška tekma je Ukraina.

LEGHISSOV SPORTING V POLFINALU

Po zmagi proti arabski ekipi Al-Ahli s 3:1 se je lizbonski Sporting Portugal, za katerega igra tudi slovenski nogometni Michele Leghisso iz Medje vasi, uvrstil v četrtno finale svetovnega klubskega prvenstva v nogometu na mivki pri brazilskega São Paulu. Četrtno finale proti Barceloni so igrali že senci. Portugalska ekipa je slavila zmago po izvajjanju kazenskih strelov. Končni izid je bil 4:2 za Leghisso in soigralce. Po rednem delu je bilo 2:2. V jutrišnjem polfinalu se bodo pomorili z zmagovalcem nočne tekme Corinthians - Vasco da Gama.

NAŠ POGOVOR - Massimo Raseni o košarkarski A1-ligi in še o marsičem

Siena? Ne, Milano!

Bo McCalebb
(Montepaschi
Siena), eden
najboljših igralcev
v Italiji in Evropi

ANSA

(Panathinaikos in Olympiacos) ter moskovskega CSKA-ja. Drugič: italijanske ekipe vsako leto zamenjajo preveč igralcev. Dodal bi še, da si trenerji ne morejo privoščiti dolgoročnih programov. Če izgubiš štiri zaporedne tekme, si že na spisku za odstrel. Ni prave kulture, da bi nekaj ustvarili v dveh ali treh sezona. Zato mladi nimajo možnosti, da bi se uveljavili. Posledično tudi italijanska reprezentanca ne more biti uspešna na evropski in svetovni sceni. Trenerji so žal vedno grešni kozel. Tržaški trener Matteo Boncioli vedno poudarja, da se v drugih evropskih državah da veliko bolje delati in načrtovati.

Kateri igralci so zaznamovali redni del sezone?

Pri Cantiju je Leunen dosegal po tri ali štiri točke na tekmo, igral pa je okrog 38 minut na tekmo, kar je veliko. Za Cantu je bil ključni igralec. Podobno Stoneroock pri Sieni. Taki tipi igralcev ne zadevajo veliko. So pa izjemno koristni za ekipo. Tu ne bi pozabil na Američana Siene, sicer naturaliziranega Makedonca, McCalebba in Grka milanske ekipe EA7 Bourousis, ki je bil ključni igralec Milana v drugem delu prvenstva. V prvem delu je igral katastrofalno, nato ga je trener Scariolo odlično motiviral. Rekli boste, da promoviran le svoje košarkarje: ni pa moja krivda, če je Andre Smith (Caserta) bil s povprečjem 18,4 točke najboljši strelec po rednem delu A1-lige (smejh).

Kot agent katerega igralca bi rad imel pod svojim okriljem?

Nedvomno Grka Antonisa Fotsisa, ki igra pri Milanu. Letos je bil odličen pri metih za tri točke. Atletsko ni sicer nič posebnega, je pa strašen talent. Dober režiser, vi di igro in se zgledno obnaša, kar zelo cenim.

Kdo od Slovencev, ki jih je v Italiji vsako leto manj, se je najbolj uveljavil?

V drugoligaškem prvenstvu LegaDue se je pri Ostuniju v drugem delu izkazal Jaka Klobučar, ki je bil po prihodu v Italijo v resnih težavah. V A1-ligi je bil od Slovencev daleč najboljši Goran Jurak, ki je igral za Biello. V prvi vrsti se je izkazal v obrambi. Tudi v napadu je dal svoj doprinos. Jurak je zelo resen fant, zogled za vse mlade košarkarje. V drugi ligi se pri Bologni ni preveč izkazal Gregor Hafnar.

Zakaj se Slovenci na evropski košarkarski sceni vse manj uveljavljajo?

Slovenci v ameriški poklicni ligi NBA (Beno Udrih pri Sacramento, Goran Dragić pri Houstonu in Vujačić pri New Jersey) igrajo relativno dobro in dosegajo koše. Ampak v ZDA se igra povsem druga košarka. Pomembnej je zgolj »show«. Še posebno v rednem delu prvenstva. Obrambni ni, tako da košarkarji zadevajo s precejšnjo lahko. Tudi slabši. Jadranov košarkar Borut Ban, ki je dober košarkar z dobrim metom, bi v ligi NBA prav gotovo dosegel nekaj točk na tekmo, saj bi ga slabo branili in bi imel veliko manevrskega prostora. V ZDA je tak sistem igre, da »zvezdniki« kot so James LeBron, Anthony Carmelo in Kobe Bryant morajo dosegči na vsaki tekmi vsaj 30 točk. To so tudi marketinške poteze, saj klub mora prodati njihove majice in tako dalje. V Evropi pa tega ni. Obrambe so ostre in zadevajo le najboljši košarkarji. V Sloveniji je vedno manj dobrih košarkarjev, saj je vedno manj fantov, ki bi si resnično žeeli igrati košarko. Malo se trudijo in pre malo trenirajo. Starši in klubki komaj štirinajstletnih fanov razmišljajo o milijonih evrov in kako bi največ iztržili od še premiadlih igralcev, ki bi morali v resnicu zogli trdo tremirati. Večina mladih zaradi tega pogori. Podobno kot v Italiji in žal vse več tudi na Hrvaškem. Košarke so lačni le še v Srbiji, ki proizvaja številne talente.

Sodeč po vašem odgovoru, vam je bolj pisana na kožo evropska košarka?

Vsekakor. Nisem prvrženec lige NBA.

Zakaj pa se italijanske ekipe ne uspejo uveljaviti v evroligi?

Pomembna sta dva faktorja. V prvi vrsti je proračun italijanskih ekip še vedno precej nižji od proračuna grških

Play-off A1-lige ČETRTFINALE

DANES: 20.30 Siena - Varese (A1) po Raisport 1 in Sassari - Bologna (A2); JUTRI: 20.30 Cantù - Pesaro (B1) po Raisport 1 in Milano Venezia (B2); polfinale: A1 - A2, B1 - B2. Igra se na tri zmage.

KOLESTARSTVO - Dirka po Italiji

Ferrari ugnal Cavendisha

Manuele Boato, zmagovalec trofeje ZSŠDI leta 2008, 242 km na begu

MONTECATINI TERME - Najdaljša etapa kolesarske dirke po Italiji (258 km) je bila tudi ena najmanj zanimivih. Poglavlje zase je bil le sprint. Vsi so pričakovali zmago Marka Cavendisha, ki pa je spet kolesaril nekoliko preveč samozavestno, tako da ga je v zaključku sprinta presenetil Italijan Roberto Ferrari, ki je zmagal z več metri prednosti. Tudi tokrat je zadnji ovinek pred ciljem terjal padec večjega števila kolesarjev (zdi se, da organizatorjem ni kdove koli mar za varnost kolesarjev), med katerimi tudi Litvanec Navardauskas. Pokazalo se je tudi, da Frank Schleck ni v najboljši formi, saj je popustil že na rahlem vzponu 3 km pred ciljem, zato mnogi dvomijo, da bo konec prihodnjega tedna v Milanu prizvozil med prvimi.

Dobrih 242 km je bil v vodstvu (skoraj vedno sam) Italijan Manuele Boaro, zmagovalec Trofeje

trenerji sploh nimajo pomembne vloge. Tam ukazujejo zvezdniki. Pred kratkim sem bil v ZDA in si ogledal nekaj tekem v živo. Lebron je na eni izmed teh pogledal trenerja in odločal o menjavah. Obradović tega upravičeno ne bi sprejel. Trenerji so zogli lutke. Trener Mike D'Antoni, ki je moj prijatelj, mi je povedal, da morajo biti 'coach' predvsem v dobrih odnosih z najboljšimi igralci, ne smejo preveč zahtevati na treningu in absolutno jim ne smejo težiti. Chicago in Oklahoma igra dobro, ker janju ne igrajo vidnejši igralci. No, Derrick Rose je zvezda, ampak je pameten deček. Ni egoist kot Lebron. Žal take igralce ščiti vodstvo NBA, saj so pomembni za marketing.

Kdo je favorit v boju za NBA prvaka?

Všeč mi je Chicago, čeprav ne verjamem, da bo prišel do konca. Žal mi je, da je izpadel Nowitzkijev Dallas. Raje kot NBA navijam za Jadranci.

Ali spremjate Jadranove rezultate?

Videl sem tudi nekaj tekem. Trener Walter Vatovec je za to ligo pravi luksuz. Ekipa je dobra, čeprav ji primanjkuje pravi center. Zunanji igralci, Borut Ban, Daniel Batich in drugi, so zelo dobitni. Želel bi, da bi napredovali, čeprav je višja liga finančno zahtevnejša. Z reformo prvenstva, ki bo prišla poštov čez dve sezoni, pa bi mogoče uspeli igrati na višji ravni. Še posebno, če bi zamejska košarkarska društva končno našla skupno pot. To bi bilo pisano na kožo Borutu Bani in drugih mladih igralcev. Ban je že zrel za višje lige. Vprašanje, pa je ali bi Jadran brez njega lahko obdržal C-ligo.

Jan Grigic

Rozaljka majica, Španec Joaquim Rodriguez, je etapo prestal brez težav in je lahko privarčeval z energijami. Edini slovenski predstavnik na letošnjem Giru, je etapo končal na 168. mestu, zaostal pa je deset minut in dve sekundi.

Danes kolesarje na Giru čaka 155 km dolga etapa od Seraveze do Sestri Levanteja.

Skupno: 1. Rodriguez (Špa/Katjuša) 47:16:39; 2. Hesjedal (Kan/Garmin) + 0:17; 3. Tirialongo (Ita/Astana) 0:32; 4. Kreuziger (Češ/Astana) 0:52; 5. Intxausti (Špa/Movistar) 0:52; 6. Basso (Ita/Liquigas) 0:57; 7. Caruso (Ita/Liquigas-Cannondale) 1:02; 8. Cattaldo (Ita/Omega Pharma-Quickstep) 1:03; 9. Eros Capecchi (Ita/Liquigas-Cannondale) 1:09; 10. Rigoberto Uran (Kol/Sky) 1:10 ... 141. Gregor Gazvoda (Slo/AG2R) + 1:08:44.

Kitajksi Lippi, angleški Capello

PEKING - Nekdanji selektor italijanske reprezentance Marcello Lippi je porabil na Kitajskem. Tam naj bi podpisla bajno triletno pogodbo za vodenje kluba Guangzhou Evergrande. Omenjajo možnost, da bi vsak leto zaslužil 10 milijonov evrov ciste plače.

Fabio Capello, ki je zapustil stolček angleškega selektorja, pa naj bi vsekakor ostal na Otoku. Vse kaže, da bo vodil Chelsea.

Bo Reja ostal?

RIM - Bo ločniški trener še ostal pri Lazio? Do zdaj mu predsednik Lotito še ni obnovil pogodbe, toda Reja še ni odpisal. Navedeno je moštvo, ki je bilo na robu prepada dve leti zapored pripeljal do uvrstitve v evropsko ligo. Proti njemu so sicer mnogi, ki mu očitajo, da se letos z moštvom ni prebil v ligo prvakov.

»Srebrna« Batki

EINDHOVEN - V Budimpešti rojenemu »azzurru« Noemi Batki (24 let) je na članskem EP v skokih v vodo osvojila srebrno medaljo s stolpa (315.60). Zmagal je Ukrajinka Julija Prokopčuk (321.55).

Petrol Lavori izločen

MILJE - V drugi tekmi polfinala končne ženske košarkske A2-lige so miljske košarkarice trenerja Matije Jogan proti Vičaranu doma izgubile s 50:52. V finale se je tako uvrstil Vičarano, ki je na prvi tekmi zmaga z 51:42.

KOŠARKA - Prva tekma polfinala končnice deželne C-lige

Breg gladko zmagal Bor izgubil v Gorici

**Breg - San Daniele 86:66 (26:15,
56:32, 80:52)**

Breg: Schillani 4 (-, 2:3, -), S. Ferfoglia 11 (2:2, 3:5, 1:1), K. Ferfoglia 17 (-, 7:11, 1:2), Samec 4 (-, 2:4, -), Grimaldi 19 (-, 5:6, 3:4), Klarica 12 (3:4, 3:6, 1:3), Semec 4 (-, 2:5, -), Visciano 6 (0:1, 3:4, -), Giacomi 9 (-, 3:6, 1:3), Bazzarini (-, 0:1, -), Nadlišek (-, 0:2, 0:1), trener Krašovec.

SON: 18

»Bila je to ena naših najlažjih zmag v tem prvenstvu,« je po sinočni prvi polfinalni tekmi končnice priznal načelnik Bregove košarkarske sekcije Boris Salvi. »Izgledalo je, kot da so se košarkarji San Danieleja že pred tekmo spoprijaznili s porazom.«

Sinočne srečanje se je dejansko končalo že po prvem polčasu, ko so Brežani vodili s 24 točkami razlike (56:32). Po uvodnem 9:0 je bilo jasno, da so Krašovčevi varovanci stopili na igrišče zelo motivirani. V začetni petterki sta bila tudi Giacomi in Saško Ferfoglia, ki sta komaj prebolela poškodbi kolena oziroma gležnja. Ob njiju je Krašovec poslal na igrišče še Kristijana Ferfoglia, ki je potrdil, da je ta čas v odlični formi, ter Samca in Klarico, ki sta gospodarila pod košem. Gostje so bili povsem v podrejenem položaju.

V drugi četrtini je domače moštvo še poostriло tempo igre in v 15. minutih že povedlo s 17 točkami razlike (39:22), da bi v prvem polčasu doseglo najvišje v vodstvo (26 točk).

Breg je nadaljeval uspešno tudi v tretji četrtini. Trener Krašovec je spreminjal postavo na igrišču, poskusil je

Kristjan Ferfoglia je bil sinoči v Dolini med boljšimi

KROMA

tudi consko obrambo, razlika v koših pa se ni spremenila. Naspronto: Grimaldi, Kristjan in Saško Ferfoglia so polnili nasprotnikov koš, Klarica pa je večkrat "preskakal" nasprotnikove centre. V zadnji četrtini je trener Krašovec poslal na igrišče tudi vse mladini-

ce. Gostje pa so se že mnogo prej spriznali s porazom.

Druga polfinalna tekma bo v soboto v San Danieleju. »Če bomo igrali motivirano in s srcem kot na tem srečanju, mislim, da lahko tudi v soboto zmagamo,« je še dejal Boris Salvi. (lako)

ŠOLSKI ŠPORT - Deželni finale dvoranske odbojke nižjih srednjih šol

Doberdob nepričakovano drugi, dekleta Kosovela pa tretja

Na deželnem finalu ekipnih športov v sklopu Mladinskih iger za nižje srednje šole sta nastopili tudi ženska odbojkarska ekipa Nižje srednje šole Kosovel in moška odbojkarska ekipa Večstopenjske šole Doberdob. V Lignanu so bili boljši dijaki doberdobske šole, zmagovalci v goriški pokrajini, ki so osvojili končno 2. mesto. V polfinalu so premagali tržaško ekipo Campi Elisi (2:0), v finalu pa tesno klonili proti Cordenonsu, zmagovalcem pordenonske pokrajine (2:1). V odločilnem tretjem nizu so namreč izgubili z 18:16: »Rad bi pohvalil svoje varovance, ki so nastopili kot absolutni outsiderji. Zahvalil bi še ZSŠDI in goriškemu klubu Olympia, ki nam je posodila dres,« je povedal profesor Andrej Vremec. V ženski konkurenčni pa so se dijakinje Kosovela osvojile 3. mesto: v polfinalu so izgubile z ekipo goriške pokrajine. V napeti in izenačeni tekmi so zmagale dijakinje iz Gradeža, tako da se

je Kosovel nato boril za 3. mesto in ga tudi osvojil. S prepričljivo igro so premagale sovrašnice šole iz Spilimberga.

Kosovel: Vitez, Košuta, Feri, Bezin, Metelko, Ilič, Brunetti, Kralj, Cufar, Pagan, Starc in Počkaj. Profesorica: Erika Škerl.

Doberdob: M. in M. Juren, Podversič, Cotič, A. in J. Lavrenčič, Terpin, Cosolo, Presheren, Antonutti. Profesor Andrej Vremec.

Tri dvojice na finale

Gradež je konec tedna gostil goriško pokrajinsko fazo odbojke na mivki za višje srednje šole. Na tekmovanju v sklopu Dijaškega prvenstva je nastopilo pet ekip licejskega pola Trubar Gregorčič, tri pa so si po uspešnih dvobojih priznali tudi pravico za nastop na deželnem finalu, ki bo 22. maja v Cordenonu.

Najboljši rezultat sta dosegla Luka Kovic in Tommaso Winkler, ki sta med naraščajniki osvojila prvo mesto. Luka, triatlonec, in Tommaso, bivši odbojkar Olympie, sta izgubila samo v prvem krogu, v nadaljevanju pa se prebila do finala. Tam sta srečala dvojico Baici/Berti (Buonarotti), ki ju je premagala v prvem krogu, v tekmi za 1. mesto pa sta bila slovenska dijaka boljša s 14:21.

Drugo mesto pa sta si priznali dve dvojici licejskega pola. Mladinki Mateja Petean in Aleksija Antonič sta se z dve ma zmagama prebili do finala, tam pa klonili pred dvojico liceja Buonarotti. Isto se je ponovilo med mladinci: Denis Skerk in Danijel Hlede sta si po dveh zmagah priznali nastop v finalu, kjer sta izgubila proti dvojici trižškega liceja. Naraščajnice Sara Cosolo, Petra Mosetti in Cotič Ivana ter mladinki Dominique Pozzo in Marta Brumat pa so izpadle pred zaključnimi boji.

Drugo mesto pa sta si priznali dve dvojici licejskega pola. Mladinki Mateja Petean in Aleksija Antonič sta se z dve ma zmagama prebili do finala, tam pa klonili pred dvojico liceja Buonarotti. Isto se je ponovilo med mladinci: Denis Skerk in Danijel Hlede sta si po dveh zmagah priznali nastop v finalu, kjer sta izgubila proti dvojici trižškega liceja. Naraščajnice Sara Cosolo, Petra Mosetti in Cotič Ivana ter mladinki Dominique Pozzo in Marta Brumat pa so izpadle pred zaključnimi boji.

Torkova tekma v Mossi (tako kot na prvi tekmi v telovadnici goriškega Kulturnega doma se je tudi tokrat zbral na tribunah res veliko število gledalcev) je imela obraten potek kot prva. Uvodni set je osvojila Soča Govolley, naslednja dva Mossa, v četrtrem pa so naše igralke reagirale in izsilile tie-break. V njem so vodile do izida 10:8, dve napaki pa so nasprotnicam odprle pot do zmage. »One niso zgrešile nič, v obrambi se zlepajo nič, sestavljajo napake,« je dramatičen konec opisala trenerka združene ekipe.

Ce je bil konec res žalosten, pa je obračun sezone po mnenju Uršičeve nad-

Dijaki licejskega pola Trubar Gregorčič sodelovali na goriški pokrajinski fazi odbojke na mivki v Gradežu

MAX STABILE

KOŠARKA

U15: Breg na kvalifikacijah v Ravenni

Mladi košarkarji Brega, ki imajo za sabo uspešno sezono v deželni fazi zahodnega državnega prvenstva do 15 let (v močni konkurenči so z 18 zmagami v 22 nastopih osvojili končno 3. mesto), bodo danes odpotovali v Raveno, kjer jih pozno popoldne čaka dodatna tekma z moštvo BK Anguillara iz Lacijsa za uvrstitev v tako imenovan medconsko fazo (na sporednu bo čez deset dni), ki še vedno omogoča uvrstitev v državni finale.

KOLESTARSTVO

Vidoni 3. pri Trevisu

Nabrežinski kolesar Roberto Vidoni, član tržaškega Federcluba, je v zadnjih tednih nastopal na dveh kolesarskih dirkah. V nedeljo je tekmoval pri Trevisu, kjer je na 70 kilometrov dolgi dirki in številnih vzponih 1200 metrov skupne višinske razlike zasedel odlično absolutno 3. mesto. Vidoni je bil drugi v kategoriji senior. Pri Trevisu je zmagal Igor Zanetti, lanski državni prvak ljubiteljske kolesarske zveze Udace. Nastopilo je okrog 300 kolesarjev. Pred dvema tednoma je Vidoni nastopal tudi na tradicionalni videmski kolesarski Dirki za Haiti. Nabrežinski kolesar se je uvrstil na 7. mesto (čas 2.54:14). Član tržaške ekipe Team Epplingher Andrej Komac pa je bil 15. (2.54:16).

NOGOMET

Visok poraz Vesne

Na turnirju mladičev v Žavljah je Vesna v prvem krogu s 6:3 izgubila proti močnemu San Luigiju. Za Vesno so dosegli zadetek Borelli ter dvojčka Marko in Aleksandar Marjanović. Vesna bo drugo tekmo igrala prihodnji četrtek proti Opicini. Danes bodo v Žavljah igrali mladinci Krasa.

ODOBJKA - Končnica 1. divizije

Soča/Govolley Kakšno razočaranje!

Potek sezone vsekakor predstavlja dobro osnovno za prihodnost

Mossa - Soča Govolley Kmečka banka 3:2 (21:25, 25:18, 25:17, 14:25, 15:12)

Soča Govolley: Antonič 5, Bressan 30, Giuntoli, Humar (libero 1), Manià 18, Povšič, Pozzo (libero 2), Saveri 7, Ursic 12, Valentinsig 1, Zavadlav 3. Trener Paolo Ursič.

Odbojkarice Soče Govolley so v finalu končnice za napredovanje iz 1. ženske divizije v deželno D-ligo doživele pravu hladno prho. Mossa jih je namreč z enakim izidom premagala tudi na povratni tekmi in se tako, namesto njih, vesila napredovanja. Neuspeh je še toliko bolj pekoč, če vemo, da so odbojkarice slovenskega društva redni del sezone ne-premagane končale na prvem mestu in kar z dvanajstimi točkami prednosti prav pred Mossom. Skratka, nilče ni pričakovala, da bi se lahko prvenstvo končalo drugač kot s slavljem Soče Govolleyja.

Pa se, žal, ni. Zakaj, je dan po tekmi skušala razumeti tudi trenerka Paola Ursič. »Po celi sezoni na vrhu lestvice smo preprosto popustile fizično in mentalno. Želja je bila še vedno velika, učinkovitost pa mnogo manjša. Mossa je bila dosti bolj sproščena, ker ni imela kaj izgubiti, na obeh tekmacih so naše nasprotnice igrale res dobro, me pa še zdaleč ne tako kot v rednem delu. V bistvu smo si napredovanje zapravile same.«

Torkova tekma v Mossi (tako kot na prvi tekmi v telovadnici goriškega Kulturnega doma se je tudi tokrat zbral na tribunah res veliko število gledalcev) je imela obraten potek kot prva. Uvodni set je osvojila Soča Govolley, naslednja dva Mossa, v četrtrem pa so naše igralke reagirale in izsilile tie-break. V njem so vodile do izida 10:8, dve napaki pa so nasprotnicam odprle pot do zmage. »One niso zgrešile nič, v obrambi se zlepajo nič, sestavljajo napake,« je dramatičen konec opisala trenerka združene ekipe.

Ce je bil konec res žalosten, pa je obračun sezone po mnenju Uršičeve nad-

Obvestila

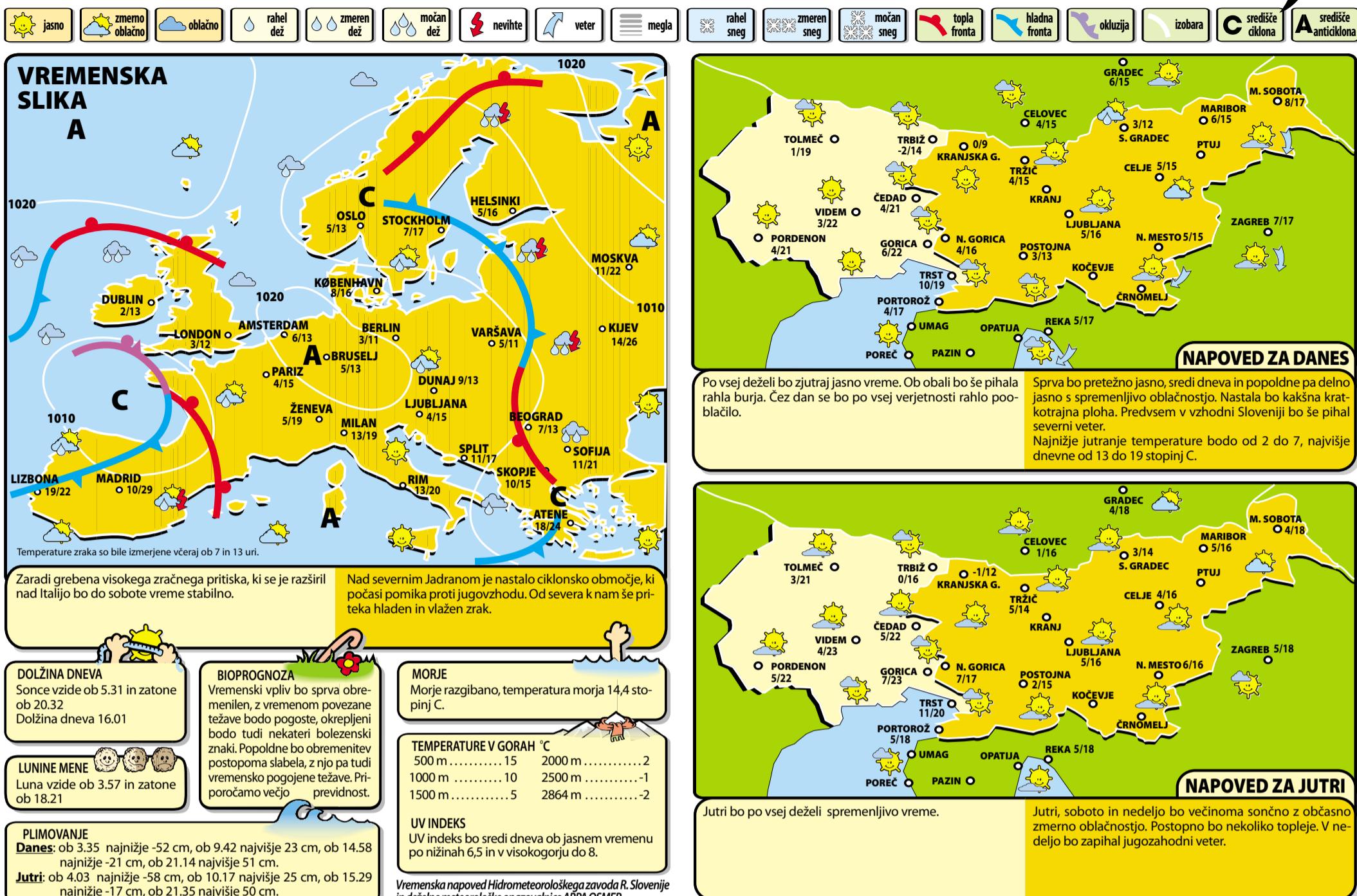
TPK SIRENA in ZSŠDI organizirata začetniške tečaje Optimist, namenjeni otrokom od 6 do 12 let starosti in začetniške tečaje za najstnike od 12 do 20 let starosti, od 11. junija do 3. avgusta. Informacije: v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarški drevored, 32, ob ponedeljkih in petkih, 18.00-20.00 ter ob sredah 9.00-11.00, tel. 040-422696, fax 040-4529907, info@tpkntsirena.it, www.tpkntsirena.it.

BASKETBREGKAMP 2012. V dolinskem športnem centru bo od 11. do 15. junija košarkarski kamp, in sicer od ponedeljka do petka od 8.00 do 18.00. Vabljeni so deklice in dekli od 6. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednega gosta. Informacije od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št.040 8327146 (Boris) in 333 2208272.

AŠD SK BRDINA organizira 10. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno do 30. maja. Informacije: Vanja 335-5476663.

VZAMEŠ 2 PLAČAŠ 1

Ob nakupu dveh pakiranih čevapčičev Anton (480 g) boste plačali samo eno pakiranje, eno pa vam podarimo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.35 najnižje -52 cm, ob 9.42 najvišje 23 cm, ob 14.58 najnižje -21 cm, ob 21.14 najvišje 51 cm.
Jutri: ob 4.03 najnižje -58 cm, ob 10.17 najvišje 25 cm, ob 15.29 najnižje -17 cm, ob 21.35 najvišje 50 cm.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzide ob 5.31 in zatone ob 20.32
 Dolžina dneva 16.01

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo sprva obremenilen, z vremenom povezane težave bodo pogoste, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezniški znaki. Popoldne bo obremenitev postopoma slabela, z njo pa tudi vremensko pogojene težave. Priporočamo večjo predvidost.

MORJE
 Morje razgiban, temperatura morja 14,4 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	15	2000 m	2
1000 m	10	2500 m	-1
1500 m	5	2864 m	-2

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6,5 in v visokogorju do 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Čevapčiči Anton
 pakirani, 480 g
 Meso Kamnik

Redna cena za 2 kosa: 8,12 EUR
 Akcijska cena za 2 kosa: 4,06 EUR

EUR 4,06
 za kosa

Jogurt Ego
 2 x 125 g, več okusov
 Ljubljanske mlekarne

EUR 0,63
 POPUST 29 %

Poručitvena velja od 10.5. do 22.5. 2012. oz. do razprodaje zalog.

Mercator Center Nova Gorica

(industrijska cona Kromberk)

Vse na enem mestu za nakupe in prijetno preživljjanje prostega časa!